Presented To T Mohan Rao

with the best complements of

Karra Kameswara Rao

(Date. 9-12-1954)

॥ भूमिका ॥

महदिदं मेऽभिमानास्पदं यदस्मत्कलाशालाशाखाभूते अयस्तने कलाशालाभागे पण्डितपदवीमलंकुर्वाणाः मन्मित्रमणयः परमेश्वरार्याः दुर्गमे व्याकरणशास्त्रे छात्राणां सुलभावतरणार्थं प्रत्ययार्हाणां मार्गदर्शकानां रचने बद्धादरा इति । सर्वथार्हन्ति च ईदृशमुपक्रमं सम्यक् साधयितुं इति सर्वात्मना अभिनन्दाम्येतेषामुद्यमं छात्रेष्वनुग्रहबुद्धिं च ।

अद्यतने समाजे व्याकरणशास्त्रस्याभ्यर्हितत्वं न समीचीनतया तैरवगम्यत इति महदिदमुद्वेगस्थानमस्माकम् । अस्मत्पूर्वजानां तु एतस्मिन् शास्त्रेऽस्माकमिव न कदाचिदप्यनास्थासीदिति निष्प्रपञ्चं वक्तुं शक्नुमः । “प्रथमे हि विद्वांसो वैयाकरणाः’ इति मुक्तकण्ठं उद्घोषयति सहृदयशिरोमणिः आनन्दवर्धनाचार्यः । अस्य शास्त्रस्याध्ययनं सर्वेषां शास्त्राणामवगमाय प्रथमं सोपानमित्ययमेवेदृश्याः संभावनायाः हेतुः । काणादं पाणिनीयं च सर्वशास्त्रोपकारकमिति खलु पण्डितपामरानुमतमेव । इममेवाभिप्रायं समर्थयन् भगवान् पतञ्जलिः “एकः शब्दः सम्यक् ज्ञातः सुष्ठु प्रयुक्तः स्वर्गे लोके कामधुग्भवति” इति श्रुतिमुपन्यस्यति स्म । तस्य व्याख्याता भर्तृहरिरपि स्वोपज्ञे वाक्यपदीये

आसन्नं ब्रह्मणस्तस्य तपसामुत्तमं तपः ।
प्रथमं छन्दसामङ्गं प्राहुर्व्याकरणं बुधाः ॥

इति ब्रवीति । किं बहुना, सर्वैः बालकैरिदंप्रथमतयाधीतः वर्णवाचकः अक्षरः शब्दः तेषां अन्त्ये वयसि नियमितप्राणादिभिर्मृग्यमाणस्य परमात्मनः वेदान्तवेद्यस्यापि प्रतिपादकः भवति ।

ईदृशी व्याकरणारण्यानी घोरप्रचारा मार्गोपदेशकैर्विना न सुगमा भवति । तत्र चैषां शब्दरूपावलिः धातुरूपावलिश्च मार्गदर्शिका यस्याः साहाय्येन तन्महारण्यदुर्गमभागद्वयसंचारः सुकरो भूयादपरिणतबुद्धीनां बालकानामपीति आशंसमानः मुनित्रयाय नमोवाकं प्रशास्से ॥

इति विदुषामाश्रवः
उडुपि वेङ्कटकृष्णरावः

FOREWORD

It is a matter of personal pride for me to see my friend and colleague Sriman T. V. Paramesvara Iyer, Sanskrit Pandit in our College High School, undertaking the laudable task of preparing easy and trustworthy "guides" to help the students to master the complex and complicated Sanskrit grammar. His scholarship and experience make him eminently fitted for the same.

It is highly regrettable that due emphasis is not being laid of late on grammatical studies in our schools and colleges. Our ancestors were never indifferent towards grammatical studies. The prince of literary critics in India, Ānanda vardhana, declared unhesitatingly that the grammarians were the most scholarly people in the world. As a matter of fact grammar does form the first and elementary step in the ladder of scholarship. Scholar or not, every one in India is agreed on this that the sciences of Vaiśeṣika and Grammar are helpful to the mastery of all other sciences. Expatiating on this point, Patañjali, the most respected grammarian in India, quoted the Vedic dictum that a thorough-going study of a single word even from the point of its derivation enabling us to use it correctly in speech would be the all-wish-granting cow (Kāmadhenu) both here and hereafter. His commentator, Bhartṛhari also declares in his Vākyapadīya that this science is nearest to God (revealed as word), is the best type of mental discipline and is the best preliminary to Vedic studies. Why, even the very word "Akṣara," the very first word taught to the boy as connoting "letter" is, later on, declared to be synonymous with the Highest God Himself.

Such a vast grammatical 'forest' is difficult of access in the absence of trusted guides. Even here, the two most difficult topics, Forms of (1) verbs and (2) substantives (nouns, pronouns and adjectives are so called by Bhaṇḍārkar) have been fully dealt with by our author. Thus the forest will easily be accessible even to boys of immature minds. With this hope, a humble prayer is offered at the feet of the grammatical triad of sages. Pāṇini, Kātyāyana and Vararuci.

U. VEṄKATAKṚṢṆA RAO.

॥ श्रीः ॥

॥ आमुखम् ॥

हेरंबचरणांभोजरोलम्बचरितं मम ।
निवृत्तान्यरसामोदं मानसं लभतां सदा ॥ १ ॥
" येन धौता गिरः पुंसां विमलैः शब्दवारिभिः ।
तमश्चाज्ञानजं भिन्नं तस्मै पाणिनये नमः ॥ २ ।"
तं मुनिं वाक्यकर्तारं भाष्यकारं च सादरम् ।
शब्दशास्त्रमहांभोधिं तितीर्षुः प्रणतोऽस्म्यहम् ॥ ३ ॥

अयि भो विद्वांसः! शिक्षादिषु वेदाङ्गेषु व्याकरणशास्त्रमप्यङ्गीकुर्वद्भिः प्राचीनैर्मुनिवरैस्तस्य समुचितमेव स्थानं दत्तम्। अधीतव्याकरणशास्त्रस्यैव पुराणेतिहासादिषु शास्त्रान्तरेषु च प्रवेशयोग्यता । भाषा नाम नरैः स्वाशयाविष्करणायोपयुज्यते । सा च भाषा पदजालघटिता । पदानि च सुबन्ततिङन्तात्मकानि । के नाम सुपः? के वा तिङः? एषां प्रकृतिभिः सह कथं वा योजना? इत्यादि व्याकरणादेवावगम्यते । तेनेदं स्पष्टं यद्व्याकरणमन्तरा न कोऽपि भाषां व्यवहारपदवीं अनेतुं पारयतीति । गीर्वाणवाण्यां यद्यपि शाकटायनादिप्रणीतानि सूत्रादीनि सन्ति तथापि पाणिनीयाष्टाध्याय्येव प्रामाणिकतयाद्रियतेतमाम् । सा चाष्टाध्यायी श्रीवररुचिकृतैर्वार्तिकैर्भगवच्छेषविरचितेन श्रीमहाभाष्येण चोपस्कृता विराजति । अतिगहनतमा मुनित्रयप्रणीतेयं ग्रन्थत्रयी बालानां दुर्बोधेति मत्वा श्रीभट्टोजिदीक्षितादिभिः सिद्धान्तकौमुद्यादयो ग्रन्था विरचिताः । आसेतुहिमाचलं संस्कृतकलाशालासु सिद्धान्तकौमुद्येव प्रथमं अध्याप्यते । आंग्लकलाशालासु पुनः श्रीभण्डारकरादिभिर्विरचिता व्याकरणग्रन्था अध्याप्यन्ते । अस्माभिः पुनरिदानीं उक्तभण्डारकरीयादिपुस्तकानां दृष्टान्तादीनां प्रदर्शनेन सुलभावगमाय ग्रन्थमालेयं समारब्धा । " शब्दमञ्जरी " पूर्वं प्रकटीकृता । इदानीं " धातुमञ्जरी " प्रकाश्यते । क्रमेण च " समासकौमुदी " " कारकप्रकाशिका " " कृत्तद्धितोद्योतिनी " चेत्यादयः प्रकटीकरिष्यन्ते । अस्यां पुनर्धातुमञ्जर्यां प्रथमे भागे भ्वादिदिवादितुदादिचुरादिगणस्थानां धातूनां सार्वधातुकलकारेषु

धातोरि लकारेषु च रूपाणि दत्तानि तेषां आङ्गल्यां [illegible] : । द्वितीय-
स्मिन् भागे अद्यादिगणस्थानां [illegible] रूपाणि, तृतीये च समेषां धातूनां
आर्धधातुकलकारेषु च रूपाणि दत्तानि । इमां धातुमञ्जरीं गीर्वाण्यां आंगल्यां
च रचिताभ्यां प्रौढगंभीराभ्यां भूमिकाभ्यां अलङ्कृतवतां श्रीमतां "उडुपि
श्रीवेङ्कटकृष्णराव "भिधानां वयमधमर्णा भृशम् । एषा यदि छात्राणां उप-
योगयोग्या भवेत् तर्हि सफलोद्यमा वयम् ॥

इति विद्वज्जनानुग्रहकाङ्क्षी

नारायणग्रामाभिजनो विश्वनाथार्यसूनुः परमेश्वरार्यः ॥

॥ धातुमञ्जरी ॥

देवं दन्तावलास्यं च देवीं नत्वा सरस्वतीम् ।
छात्राणां सुखबोधाय तन्यते "धातुमञ्जरी" ॥ १ ॥

येनाक्षरसमाम्नायं अधिगम्य महेश्वरात् ।
कृत्स्नं व्याकरणं प्रोक्तं तस्मै पाणिनये नमः ॥ २ ॥

पाणिनिं सूत्रकर्तारं भाष्यकारं पतञ्जलिम् ।
वाक्यकारं वररुचिं प्रणतोऽस्मि मुनित्रयम् ॥ ३ ॥

INTRODUCTORY CHAPTER.

§ 1. Sanskrit words are classified into two groups viz; (1) the सुबन्तs and (2) the तिङन्तs. All the words except verbs come under the first group while the verbs constitute the second one. Sanskrit is an inflexional language *i.e.*, all the words are capable of being split into two parts viz (1) the base and (2) the terminations. The same base takes different terminations in different senses. Therefore the words taking सुप् terminations are named सुबन्तs (literally "having सुप् in the end") and the words taking तिङ् terminations are named तिङन्तs (literally "having तिङ् in the end") The सुप् terminations are dealt with in the "शब्दमञ्जरी." We shall learn something about the तिङ् terminations here.

§ 2. There are altogether 18 तिङ् terminations divided into three sections termed पुरुषs or persons. The terminations of each पुरुष are three in number for each of the Padas namely परस्मैपद and आत्मनेपद and are named (1) एकवचन (singular) (2) द्विवचन (Dual) and (3) बहुवचन (Plural) terminations. The following tabular statement will make the scheme clear.

The तिङ् terminations.

A. Parasmaipada

पुरुष or Person.	एकवचनम्. Singular.	द्विवचनम्. Dual.	बहुवचनम्. Plural.
प्रथमपुरुषः III Person	तिप् (ति)	तस्	झि
मध्यमपुरुषः II Person	सिप् (सि)	थस्	थ
उत्तमपुरुषः I Person	मिप् (मि)	वस्	मस्

B. Ātmanepada

पुरुष or Person.	एकवचनम्. Singular.	द्विवचनम्. Dual.	बहुवचनम्. Plural.
प्रथमपुरुषः III Person	त	आताम्	झ
मध्यमपुरुषः II Person	थास्	आथाम्	ध्वम्
उत्तमपुरुषः I Person	इट् (इ)	वहि	महिङ् (महि)

It can be understood from the above table that these terminations are named तिङ् because the first termination begins with ति and the last one ends in ङ्. The order of पुरुषs in Sanskrit Grammars is III Person, II Person and I Person; but in accordance with the custom of English Authors on Sanskrit Grammar we shall hereafter have the order of पुरुषs as I Person II Person and III Person.

§ 3. These above terminations are to be added to roots in order to form verbs. The Parasmaipada terminations are added to such of those roots as belong to the Parasmaipada class and Ātmanepada terminations to those which belong to the Ātmanepada class. A list of the roots of these classes is given in the Appendix.

§ 4. There are **six** tenses and **four** moods in Sanskrit viz. (1) Present Tense (2) (3) and (4) Past Tenses [differentiated as Imperfect, Perfect and Aorist] (5) and (6) Future tenses (differentiated as First Future and Second Future] (7) the Imperative Mood (8) the Potential Mood (9) the Benedictive Mood and (10) the Conditional. The terminations for these tenses and moods are the same as given in § 2 but they undergo various modifications. A list of these modified terminations is given further below.

§ 5. Of these tenses and moods, the Present Tense the Imperfect Tense, the Imperative Mood and the Potential Mood, are called Conjugational Tenses and Moods for Sanskrit roots have been divided into ten *conjugational classes* with respect to these. In the first part of our work we shall deal with these conjugational tenses and moods and the rest in the second part.

§ 6. There are 1944 *primary roots** in Sanskrit classified into ten groups or conjugations. In the conjugational tenses and moods the roots of the different conjugations take different *conjugational signs* before the terminations are added. The following tabular statement will make the scheme clear.—

Names of the Classes.		Sign.	No. of roots taking Parasmaipada	No of roots taking Atmanepada.	No. of roots taking either.	Total.
English.	Sanskrit.					
I Conj.	भ्वादिः	अ	623	331	57	1011
II Conj.	अदादिः	nil.	44	21	7	72
III Conj.	जुहोत्यादिः	nil.	16	2	6	24
IV Conj.	दिवादिः	य	96	39	5	140
V Conj.	स्वादिः	नु	23	2	9	34
VI Conj.	तुदादिः	अ	135	10	12	157
VII Conj.	रुधादिः	न, न्	13	3	9	25
VIII Conj.	तनादिः	उ	=	2	8	10
IX Conj.	क्र्यादिः	ना,नी,न्	44	1	16	61
X Conj.	चुरादिः	अय	=	49	361	410

* This list does not include the alternative roots given by Pāṇini in the धातुपाठ.

§ 7. Of the ten conjugational classes the *first*, *fourth*, *sixth* and the *tenth* form one group as the base of the roots belonging to them ends in अ. The remaining conjugations form another group.

§ 8. *Voices.* Sanskrit verbs have three voices viz., (1) Active (2) Passive and (3) Impersonal. Transitive verbs have Active and Passive while Intransitive verbs have Active and Impersonal. The Impersonal voice is the Passive usage of Intransitive roots but the sense is that of the Active alone.

§ 9. The Modified terminations.

1. Present Tense

	Parasmaipada			*Ātmanepada*		
I Person	सि	वः	मः	इ	वहे	महे
II Person	सि	थः	थ	से	इथे	ध्वे
III Person	ति	तः	अन्ति	ते	इते	अन्ते

2. Imperfect.

अम्	व	म	इ	वहि	महि
स्	तम्	त	थास्	इथाम्	ध्वम्
त्	ताम्	अन्	त	इताम्	अन्त

3. Imperative.

आनि	आव	आम	ऐ	आवहै	आमहै
nil	तम्	त	स्व	इथाम्	ध्वम्
तु	ताम्	अन्तु	ताम्	इताम्	अन्ताम्

4. Potential.

ईयम्	ईव	ईम	ईय	ईवहि	ईमहि
ईः	ईतम्	ईत	ईथाः	ईयाथाम्	ईध्वम्
ईत्	ईताम्	ईयुः	ईत	ईयाताम्	ईरन्

[The terminations for the second group of conjugations (Viz., ii, iii, v, vii, viii and ix) are slightly different and they are given in Section B, where the roots of those conjugations are dealt with.]

PART I.

Section A

Roots of the I, IV, VI and X conjugations.

CHAPTER I

I Conjugation.

1. रक्ष् "to protect" *Parasmaipada—Active voice.*

Present Tense.

रक्षामि I protect	रक्षावः We two protect	रक्षामः We all protect
रक्षसि * You protect	रक्षथः You two protect	रक्षथ You all protect
रक्षति He protects	रक्षतः They two protect	रक्षन्ति They all protect

Imperfect.

[In the Imperfect, short अ is prefixed to the roots beginning with consonants and long आ to those beginning with vowels.]

अरक्षम् I protected	अरक्षाव We two protected	अरक्षाम We all protected
अरक्षः You protected	अरक्षतम् You two protected	अरक्षत You all protected
अरक्षत् He Protected	अरक्षताम् They two protected	अरक्षन् They all protected

Imperative.

रक्षाणि Let me protect	रक्षाव Let us both protect	रक्षाम Let us all protect
रक्ष You ! protect	रक्षतम् You two ! protect	रक्षत You all ! protect
रक्षतु Let him protect	रक्षताम् Let them both protect	रक्षन्तु Let them all protect

---

* In Bhandarkar's book the ii P. Sing. is translated as "Thou" but we have avoided it here as it is obsolete.

Potential.

रक्षेयम् I should protect	रक्षेव We two should protect	रक्षेम We all should protect
रक्षेः You should protect	रक्षेतम् You two should protect	रक्षेत You all should protect
रक्षेत् He should protect	रक्षेताम् They two should protect	रक्षेयुः They all should protect

Passive Voice.

[In the Passive voice य is added to the root and Ātmanepada terminations are appended irrespective of the fact that the root belongs to the Parasmaipada class or Ātmanepada class. There is no conjugational difference too].

Present Tense.

रक्ष्ये I am protected	रक्ष्यावहे We two are protected	रक्ष्यामहे We all are protected
रक्ष्यसे You are protected	रक्ष्येथे You two are protected	रक्ष्यध्वे You all are protected
रक्ष्यते He is protected	रक्ष्येते They two are protected	रक्ष्यन्ते They all are protected

Imperfect.

अरक्ष्ये I was protected	अरक्ष्यावहि We two were protected	अरक्ष्यामहि We all were protected

अरक्ष्यथाः You were protected	अरक्ष्येथाम् You two were protected	अरक्ष्यध्वम् You all were protected
अरक्ष्यत He was protected	अरक्ष्येताम् They two were protected	अरक्ष्यन्त They all were protected

Imperative.

रक्ष्यै Let me be protected	रक्ष्यावहै Let us both be protected	रक्ष्यामहै Let us all be protected
रक्ष्यस्व You ! be protected	रक्ष्येथाम् You two ! be protected	रक्ष्यध्वम् You all ! be protected
रक्ष्यताम् Let him be protected	रक्ष्येताम् Let them both be protected	रक्ष्यन्ताम् Let them all be protected

Potential.

रक्ष्येय I should be protected	रक्ष्येवहि We two should be protected	रक्ष्येमहि We all should be protected
रक्ष्येथाः You should be protected	रक्ष्येयाथाम् You two should be protected	रक्ष्येध्वम् You all should be protected
रक्ष्येत He should be protected	रक्ष्येयाताम् They two should be protected	रक्ष्येरन् They all should be protected

---

2. *गम् [गच्छ्] "to go". This root is transitively used in Sanskrit.

Active.

Present Tense	गच्छामि	गच्छावः	गच्छामः
Imperfect	अगच्छम्	अगच्छाव	अगच्छाम
Imperative	गच्छानि	गच्छाव	गच्छाम
Potential	गच्छेयम्	गच्छेव	गच्छेम

Passive.

Present Tense	गम्ये	गम्यावहे	गम्यामहे
	I am attained	We two are attained	We all are attained
Imperfect	अगम्ये	अगम्यावहि	अगम्यामहि
Imperative	गम्यै	गम्यावहै	गम्यामहै
Potential	गम्येय	गम्येवहि	गम्येमहि

3. गम् [गच्छ्] with the Preposition अधि to obtain.

Present Tense	अधिगच्छामि	अधिगच्छावः	अधिगच्छामः

[For roots with preposition the augment अ is added between the preposition and the root in the Imperfect. Therefore

अधि + अ + गच्छ = अध्यगच्छ]

Imperfect	अध्यगच्छम्	अध्यगच्छाव	अध्यगच्छाम
Imperative	अधिगच्छानि	अधिगच्छाव	अधिगच्छाम
Potential	अधिगच्छेयम्	अधिगच्छेव	अधिगच्छेम

Passive.

Present Tense	अधिगम्ये	अधिगम्यावहे	अधिगम्यामहे
Imperfect	अध्यगम्ये	अध्यगम्यावहि	अध्यगम्यामहि
Imperative	अधिगम्यै	अधिगम्यावहै	अधिगम्यामहै
Potential	अधिगम्येय	अधिगम्येवहि	अधिगम्येमहि

---

* For this and the following roots only the I Person forms are given. The other forms can easily be understood. Where circumstances demand the other forms too are given and the meaning too in some cases.

4. गम् [गच्छ्] with the Preposition अनु "to follow"

Active.

Present Tense	अनुगच्छामि	अनुगच्छावः	अनुगच्छामः
Imperfect	अन्वगच्छम्	अन्वगच्छाव	अन्वगच्छाम
Imperative	अनुगच्छानि	अनुगच्छाव	अनुगच्छाम
Potential	अनुगच्छेयम्	अनुगच्छेव	अनुगच्छेम

Passive

Present Tense	अनुगम्ये I am followed	अनुगम्यावहे We two are followed	अनुगम्यामहे We all are followed
Imperfect	अन्वगम्ये	अन्वगम्यावहि	अन्वगम्यामहि
Imperative	अनुगम्यै	अनुगम्यावहै	अनुगम्यामहै
Potential	अनुगम्येय	अनुगम्येवहि	अनुगम्येमहि

5. गम् [गच्छ्] with अव "to know"

Active.

Present Tense	अवगच्छामि	अवगच्छावः	अवगच्छामः
Imperfect	अवागच्छम्	अवागच्छाव	अवागच्छाम
Imperative	अवगच्छानि	अवगच्छाव	अवगच्छाम
Potential	अवगच्छेयम्	अवगच्छेव	अवगच्छेम

Passive.

Present Tense	अवगम्ये I am known	अवगम्यावहे We two are known	अवगम्यामहे We all are known
Imperfect	अवागम्ये	अवागम्यावहि	अवागम्यामहि
Imperative	अवगम्यै	अवगम्यावहै	अवगम्यामहै
Potential	अवगम्येय	अवगम्येवहि	अवगम्येमहि

6. गम् [गच्छ] with निर् "to depart"

Active.

Present Tense	निर्गच्छामि	निर्गच्छावः	निर्गच्छामः
Imperfect	निरगच्छम्	निरगच्छाव	निरगच्छाम

Imperative	निर्गच्छानि	निर्गच्छाव	निर्गच्छाम
Potential	निर्गच्छेयम्	निर्गच्छेव	निर्गच्छेम

This is used Intransitively. Therefore it has the Impersonal Voice which is used in the iii Person Sing. alone.

Present Tense	निर्गम्यते	Imperfect	निरगम्यत
Imperative	निर्गम्यताम्	and Potential	निर्गम्येत

---

7. गम् [गच्छ्] with सम् "to join together" Though गच्छ् by itself or when prefixed with any other preposition takes Parasmaipada terminations in the Active, takes Ātmanepada terminations when prefixed with सम् and when it is Intransitive. In transitive it takes Parasmaipada terminations.

Active.

Present Tense	संगच्छे	संगच्छावहे	संगच्छामहे
Imperfect	समगच्छे	समगच्छावहि	समगच्छामहि
Imperative	संगच्छै	संगच्छावहै	संगच्छामहै
Potential	संगच्छेय	संगच्छेवहि	संगच्छेमहि

Passive. (when used transitively)

Present Tense	संगम्ये	संगम्यावहे	संगम्यामहे
Imperfect	समगम्ये	समगम्यावहि	समगम्यामहि
Imperative	संगम्यै	संगम्यावहै	संगम्यामहै
Potential	संगम्येय	संगम्येवहि	संगम्येमहि

8. गम् [गच्छ्] with प्रति and आ "to return"

Active.

Present	प्रत्यागच्छामि	प्रत्यागच्छावः	प्रत्यागच्छामः
Imperfect	प्रत्यागच्छम्	प्रत्यागच्छाव	प्रत्यागच्छाम
Imperative	प्रत्यागच्छानि	प्रत्यागच्छाव	प्रत्यागच्छाम
Potential	प्रत्यागच्छेयम्	प्रत्यागच्छेव	प्रत्यागच्छेम

Impersonal. III Person Singular.

Present Tense	प्रत्यागम्यते	Imperative	प्रत्यागम्यताम्
Imperfect	प्रत्यागम्यत	Potential	प्रत्यागम्येत

9. नी [नय्] "to lead," "to carry" [Ubhayapada]

Parasmaipada Active.

Present Tense	नयामि	नयावः	नयामः
Imperfect	अनयम्	अनयाव	अनयाम
Imperative	नयानि	नयाव	नयाम
Potential	नयेयम्	नयेव	नयेम

Ātmanepada Active.

Present Tense	नये	नयावहे	नयामहे
Imperfect	अनये	अनयावहि	अनयामहि
Imperative	नयै	नयावहै	नयामहै
Potential	नयेय	नयेवहि	नयेमहि

Passive.

Present Tense	नीये I am led	नीयावहे We two are led	नीयामहे We all are led
Imperfect	अनीये	अनीयावहि	अनीयामहि
Imperative	नीयै	नीयावहै	नीयामहै
Potential	नीयेय	नीयेवहि	नीयेमहि

10. नी [नय्] with अप "to take away"

Active Parasmaipada.

Present Tense	अपनयामि	अपनयावः	अपनयामः
Imperfect	अपानयम्	अपानयाव	अपानयाम
Imperative	अपनयानि	अपनयाव	अपनयाम
Potential	अपनयेयम्	अपनयेव	अपनयेम

Ātmanepada

Present Tense	अपनये	अपनयावहे	अपनयामहे
Imperfect	अपानये	अपानयावहि	अपानयामहि
Imperative	अपनयै	अपनयावहै	अपनयामहै
Potential	अपनयेय	अपनयेवहि	अपनयेमहि

Passive.

Present Tense	अपनीये	अपनीयावहे	अपनीयामहे
Imperfect	अपानीये	अपानीयावहि	अपानीयामहि

Imperative	अपनीयै	अपनीयावहै	अपनीयामहै
Potential	अपनीयेय	अपनीयेवहि	अपनीयेमहि

11. नी [नय्] with आ "to bring"

Active Parasmaipada.

Present Tense	आनयामि	आनयावः	आनयामः
Imperfect	आनयम्	आनयाव	आनयाम
Imperative	आनयानि	आनयाव	आनयाम
Potential	आनयेयम्	आनयेव	आनयेम

Ātmanepada

Present Tense	आनये	आनयावहे	आनयामहे
Imperfect	आनये	आनयावहि	आनयामहि
Imperative	आनयै		आनयामहै
Potential	आनयेय	आनयेवहि	आनयेमहि

Passive.

Present Tense	आनीये	आनीयावहे	आनीयामहे
Imperfect	आनीये	आनीयावहि	आनीयामहि
Imperative	आनीयै	अनीयावहै	आनीयामहै
Potential	आनीयेय	अनीयेवहि	आनीयेमहि

12. नी (नय्) with परि to marry

Active Parasmaipada.

Present Tense	परिणयामि	परिणयावः	परिणयामः
Imperfect	पर्यणयम्	पर्यणयाव	पर्यणयाम
Imperative	परिणयानि	पारणयाव	परिणयाम
Potential	परिणयेयम्	परिणयेव	परिणयेम

Ātmanepada

Present Tense	परिणये	परिणयावहे	परिणयामहे
Imperfect	पर्यणये	पर्यणयावहि	पर्यणयामहि
Imperative	परिणयै	परिणयावहै	परिणयामहै
Potential	परिणयेय	परिणयेवहि	परिणयेमहि

Passive

Present Tense	परिणीये I am married	परिणीयावहे We two are married	परिणीयामहे We all are married
Imperfect	पर्यणीये I was married	पर्यणीयावहि We two were married	पर्यणीयामहि We all were married
Imperative	परिणीयै Let me be married	परिणीयावहै Let us both be married	परिणीयामहै Let us all be married
Potential	परिणीयेय I should be married	परिणीयेवहि We two should be married	परिणीयेमहि We all should be married

13. नी (नय्) with प्र to compose

Active Parasmaipada.

Present Tense	प्रणयामि	प्रणयावः	प्रणयामः
Imperfect	प्राणयम्	प्राणयाव	प्राणयाम
Imperative	प्रणयानि	प्रणयाव	प्रणयाम
Potential	प्रणयेयम्	प्रणयेव	प्रणयेम

Ātmanepada

Present Tense	प्रणये	प्रणयावहे	प्रणयामहे
Imperfect	प्राणये	प्राणयावहि	प्राणयामहि
Imperative	प्रणयै	प्रणयावहै	प्रणयामहै
Potential	प्रणयेय	प्रणयेवहि	प्रणयेमहि

Passive.

Present Tense	प्रणीये	प्रणीयावहे	प्रणीयामहे
Imperfect	प्राणीये	प्राणीयावहि	प्राणीयामहि
Imperative	प्रणीयै	प्रणीयावहै	प्रणीयामहै
Potential	प्रणीयेय	प्रणीयेवहि	प्रणीयेमहि

14. नी (नय्) with वि "to educate"

Active Parasmaipada

Present Tense	विनयामि	विनयावः	विनयामः
Imperfect	व्यनयम्	व्यनयाव	व्यनयाम
Imperative	विनयानि	विनयाव	विनयाम
Potential	विनयेयम्	विनयेव	विनयेम

Ātmanepada

Present Tense	विनये	विनयावहे	विनयामहे
Imperfect	व्यनये	व्यनयावहि	व्यनयामहि
Imperative	विनयै	विनयावहै	विनयामहै
Potential	विनयेय	विनयेवहि	विनयेमहि

Passive.

Present Tense	विनीये	विनीयावहे	विनीयामहे
Imperfect	व्यनीये	व्यनीयावहि	व्यनीयामहि
Imperative	विनीयै	विनीयावहै	विनीयामहै
Potential	विनीयेय	विनीयेवहि	विनीयेमहि

15. पत् "to fall"

Present Tense	पतामि	पतावः	पतामः
Imperfect	अपतम्	अपताव	अपताम
Imperative	पतानि	पताव	पताम
Potential	पतेयम्	पतेव	पतेम

Impersonal III P. Singular.

Present Tense	पत्यते	Imperfect	अपत्यत
Imperative	पत्यताम्	Potential	पत्येत

16. पत् with आ "to happen"

Present Tense	आपतामि	आपतावः	आपतामः
Imperfect	आपतम्	आपताव	आपताम
Imperative	आपतानि	आपताव	आपताम
Potential	आपतेयम्	आपतेव	आपतेम

Impersonal III P. Singular.

Present Tense	आपत्यते	Imperfect	आपत्यत
Imperative	आपत्यताम्	Potential	आपत्येत

17. पत् with उद् "to gallop"

Active.

Present Tense	उत्पतामि	उत्पतावः	उत्पतामः
Imperfect	उदपतम्	उदपताव	उदपताम
Imperative	उत्पतानि	उत्पताव	उत्पताम
Potential	उत्पतेयम्	उत्पतेव	उत्पतेम

Impersonal III P. Singular.

Present Tense	उत्पत्यते	Imperfect	उदपत्यत
Imperative	उत्पत्यताम्	Potential	उत्पत्येत

18. * बुध् (बोध्) to know

Active Parasmaipada.

Present Tense	बोधामि	बोधावः	बोधामः
Imperfect	अबोधम्	अबोधाव	अबोधाम
Imperative	बोधानि	बोधाव	बोधाम
Potential	बोधेयम्	बोधेव	बोधेम

Ātmanepada

Present Pense	बोधे	बोधावहे	बोधामहे
Imperfect	अबोधे	अबोधावहि	अबोधामहि
Imperative	बोधै	बोधावहै	बोधामहै
Potential	बोधेय	बोधेवहि	बोधेमहि

Passive.

Present Tense	बुध्ये	बुध्यावहे	बुध्यामहे
Imperfect	अबुध्ये	अबुध्यावहि	अबुध्यामहि
Imperative	बुध्यै	बुध्यावहै	बुध्यामहै
Potential	बुध्येय	बुध्येवहि	बुध्येमहि

* पाणिनि gives two roots. (1) बुध अवगमने which is Parasmaipadi and (2) बुधिर् बोधने which is Ubhayapadi. There is practically no difference in their forms in the various tenses and moods.

19. भू (भव्) "to become or to be"

Active.

Present Tense	भवामि	भवावः	भवामः
Imperfect	अभवम्	अभवाव	अभवाम
Imperative	भवानि	भवाव	भवाम
Potential	भवेयम्	भवेव	भवेम

Impersonal III P. Singular.

Present Tense	भूयते	Imperfect	अभूयत
Imperative	भूयताम्	Potential	भूयेत

20. भू (भव्) with उद् to be produced

Active.

Present Tense	उद्भवामि	उद्भवावः	उद्भवामः
Imperfect	उद्भवम्	उद्भवाव	उद्भवाम
Imperative	उद्भवानि	उद्भवाव	उद्भवाम
Potential	उद्भवेयम्	उद्भवेव	उद्भवेम

Impersonal iii P. Singular.

Present Tense	उद्भूयते	Imperfect	उद्भूयत
Imperative	उद्भूयताम्	Potential	उद्भूयेत

21. भू (भव्) with अनु to experience

Active.

Present Tense	अनुभवामि	अनुभवावः	अनुभवामः
Imperfect	अन्वभवम्	अन्वभवाव	अन्वभवाम
Imperative	अनुभवानि	अनुभवाव	अनुभवाम
Potential	अनुभवेयम्	अनुभवेव	अनुभवेम

Passive.

Present Tense	अनुभूये	अनुभूयावहे	अनुभूयामहे
Imperfect	अन्वभूये	अन्वभूयावहि	अन्वभूयामहि
Imperative	अनुभूयै	अनुभूयावहै	अनुभूयामहै
Potential	अनुभूयेय	अनुभूयेवहि	अनुभूयेमहि

22. भू (भव्) with अभि "to overcome"

Active.

Present Tense	अभिभवामि	अभिभवावः	अभिभवामः
Imperfect	अभ्यभवम्	अभ्यभवाव	अभ्यभवाम
Imperative	अभिभवानि	अभिभवाव	अभिभवाम
Potential	अभिभवेयम्	अभिभवेव	अभिभवेम

Passive.

Present Tense	अभिभूये	अभिभूयावहे	अभिभूयामहे
Imperfect	अभ्यभूये	अभ्यभूयावहि	[illegible]
Imperative	अभिभूयै	अभिभूयावहै	अभिभूयामहै
Potential	अभिभूयेय	अभिभूयेवहि	अभिभूयेमहि

23. भू (भव्) with परि "to despise"

Active.

Present Tense	परिभवामि	परिभवावः	परिभवामः
Imperfect	पर्यभवम्	पर्यभवाव	पर्यभवाम
Imperative	परिभवाणि	परिभवाव	परिभवाम
Potential	परिभवेयम्	परिभवेव	परिभवेम

Passive.

Present Tense	परिभूये	परिभूयावहे	परिभूयामहे
Imperfect	पर्यभूये	पर्यभूयावहि	पर्यभूयामहि
Imperative	परिभूयै	परिभूयावहै	परिभूयामहै
Potential	परिभूयेय	परिभूयेवहि	परिभूयेमहि

24. भू (भव्) with प्र "to be able"

Present Tense	प्रभवामि	प्रभवावः	प्रभवामः
Imperfect	प्राभवम्	प्राभवाव	प्राभवाम
Imperative	प्रभवाणि	प्रभवाव	प्रभवाम
Potential	प्रभवेयम्	प्रभवेव	प्रभवेम

Impersonal III P. Singular.

Present Tense	प्रभूयते	Imperfect	प्राभूयत
Imperative	प्रभूयताम्	Potential	प्रभूयेत

25. भू (भव्) with सम् "to happen"

Active.

Present Tense	संभवामि	संभवावः	संभवामः
Imperfect	समभवम्	समभवाव	समभवाम
Imperative	संभवानि	संभवाव	संभवाम
Potential	संभवेयम्	संभवेव	संभवेम

Impersonal III P. Singular.

Present Tense	संभूयते	Imperfect	समभूयत
Imperative	संभूयताम्	Potential	संभूयेत

26. वद् "to speak."

Active.

Present Tense	वदामि	वदावः	वदामः
Imperfect	अवदम्	अवदाव	अवदाम
Imperative	वदानि	वदाव	वदाम
Potential	वदेयम्	वदेव	वदेम

Passive.

Present Tense	उद्ये	उद्यावहे	उद्यामहे
Imperfect	औद्ये	औद्यावहि	औद्यामहि
Imperative	उद्यै	उद्यावहै	उद्यामहै
Potential	उद्येय	उद्येवहि	उद्येमहि

27. वद् with अनु "to second" (statement etc.)

Active.

Present Tense	अनुवदामि	अनुवदावः	अनुवदामः
Imperfect	अन्ववदम्	अन्ववदाव	अन्ववदाम
Imperative	अनुवदानि	अनुवदाव	अनुवदाम
Potential	अनुवदेयम्	अनुवदेव	अनुवदेम

Passive.

Present Tense	अनूद्ये	अनूद्यावहे	अनूद्यामहे
Imperfect	अन्वौद्ये	अन्वौद्यावहि	अन्वौद्यामहि
Imperative	अनूद्यै	अनूद्यावहै	अनूद्यामहै
Potential	अनूद्येय	अनूद्येवहि	अनूद्येमहि

28. वद् with प्रति "to reply."

Active.

Present Tense	प्रतिवदामि	प्रतिवदावः	प्रतिवदामः
Imperfect	प्रत्यवदम्	प्रत्यवदाव	प्रत्यवदाम
Imperative	प्रतिवदानि	प्रतिवदाव	प्रतिवदाम
Potential	प्रतिवदेयम्	प्रतिवदेव	प्रतिवदेम

Passive.

Present Tense	प्रत्युद्ये	प्रत्युद्यावहे	प्रत्युद्यामहे
Imperfect	प्रत्यौद्ये	प्रत्यौद्यावहि	प्रत्यौद्यामहि
Imperative		प्रत्युद्यावहै	प्रत्युद्यामहै
Potential	प्रत्युद्येय	प्रत्युद्येवहि	प्रत्युद्येमहि

29. वद् with सम् to converse with"

Active.

Present Tense	संवदामि	संवदावः	संवदामः
Imperfect	समवदम्	समवदाव	समवदाम
Imperative	संवदानि	संवदाव	संवदाम
Potential	संवदेयम्	संवदेव	संवदेम

Passive.

Present Tense	समुद्ये	समुद्यावहे	समुद्यामहे
Imperfect	समौद्ये	समौद्यावहि	समौद्यामहि
Imperative	समुद्यै	समुद्यावहै	समुद्यामहै
Potential	समुद्येय	समुद्येवहि	समुद्येमहि

30. वस् "to dwell"

Active.

Present Tense	वसामि	वसावः	वसामः
Imperfect	अवसम्	अवसाव	अवसाम
Imperative	वसानि	वसाव	वसाम
Potential	वसेयम्	वसेव	वसेम

Impersonal III P. Singular.

Present Tense	उष्यते	Imperfect	
Imperative	उष्यताम्	Potential	उष्येत

31. वस् with नि "to dwell"

Active.

Present Tense	निवसामि	निवसावः	निवसामः
Imperfect	न्यवसम्	न्यवसाव	न्यवसाम
Imperative	निवसानि	निवसाव	निवसाम
Potential	निवसेयम्	निवसेव	निवसेम

Impersonal III P. Singular.

Present Tense	न्युष्यते	Imperfect	न्यौष्यत
Imperative	न्युष्यताम्	Potential	न्युष्येत

32. वस् with अधि "to occupy"

Active.

Present Tense	अधिवसामि	अधिवसावः	अधिवसामः
Imperfect	अध्यवसम्	अध्यवसाव	अध्यवसाम
Imperative	अधिवसानि	अधिवसाव	अधिवसाम
Potential	अधिवसेयम्	अधिवसेव	अधिवसेम

Passive.

Present Tense	अध्युष्ये	अध्युष्यावहे	अध्युष्यामहे
Imperfect	अध्यौष्ये	अध्यौष्यावहि	अध्यौष्यामहि
Imperative		अध्युष्यावहै	
Potential	अध्युष्येय	अध्युष्येवहि	

33. सृ (सर्) "to move"

Active.

Present Tense	सरामि	सरावः	सरामः
Imperfect	असरम्	असराव	असराम
Imperative	सराणि	सराव	सराम
Potential	सरेयम्	सरेव	सरेम

Impersonal III P. Sing.

Present Tense	स्रियते	Imperfect	अस्रियत
Imperative	स्रियताम्	Potential	स्रियेत

34. सृ (सर्) with प्र "to spread"

Active.

Present Tense	प्रसरामि	प्रसरावः	प्रसरामः
Imperfect	प्रासरम्	प्रासराव	प्रासराम
Imperative	प्रसराणि	प्रसराव	प्रसराम
Potential	प्रसरेयम्	प्रसरेव	प्रसरेम

Impersonal III P Singular.

Present Tense	प्रस्रियते	Imperfect	प्रास्रियत
Imperative	प्रस्रियताम्	Potential	प्रस्रियेत

35. सृ (सर्) with अनु "to follow"

Active.

Present Tense	अनुसरामि	अनुसरावः	अनुसरामः
Imperfect	अन्वसरम्	अन्वसराव	अन्वसराम
Imperative	अनुसराणि	अनुसराव	अनुसराम
Potential	अनुसरेयम्	अनुसरेव	अनुसरेम

Passive.

Present Tense	अनुस्रिये	अनुस्रियावहे	अनुस्रियामहे
Imperfect	अन्वस्रिये	अन्वस्रियावहि	अन्वस्रियामहि
Imperative	अनुस्रियै	अनु	अनुस्रियामहै
Potential	अनुस्रियेय	ह	अनुस्रियेमहि

36. चर् to walk.

Active.

Present Tense	चरामि	चरावः	चरामः
Imperfect	अचरम्	अचराव	अचराम
Imperative	चराणि	चराव	चराम
Potential	चरेयम्	चरेव	चरेम

Impersonal III P. Singular.

Present Tense	चर्यते	Imperfect	अचर्यत
Imperative	चर्यताम्	Potential	चर्येत

37. चर् with आ "to practise"

Active.

Present Tense	आचरामि	आचरावः	आचरामः
Imperfect	आचरम्	आचराव	आचराम
Imperative	आचराणि	आचराव	आचराम
Potential	आचरेयम्	आचरेव	आचरेम

Passive.

Present Tense	आचर्ये	आचर्यावहे	आचर्यामहे
Imperfect	आचर्ये	आचर्यावहि	आचर्यामहि
Imperative	आचर्यै	आचर्यावहै	आचर्यामहै
Potential	आचर्येय	आचर्येवहि	आचर्येमहि

38. चर् with परि "to serve"

Active.

Present Tense	परिचरामि	परिचरावः	परिचरामः
Imperfect	पर्यचरम्	पर्यचराव	पर्यचराम
Imperative	परिचराणि	परिचराव	परिचराम
Potential	परिचरेयम्	परिचरेव	परिचरेम

Passive.

Present Tense	परिचर्ये	परिचर्यावहे	परिचर्यामहे
Imperfect	पर्यचर्ये	पर्यचर्यावहि	पर्यचर्यामहि
Imperative	परिचर्यै	परिचर्यावहै	परिचर्यामहै
Potential	परिचर्येय	परिचर्येवहि	परिचर्येमहि

39. जीव् "to live"

Active

Present Tense	जीवामि	जीवावः	जीवामः
Imperfect	अजीवम्	अजीवाव	अजीवाम
Imperative	जीवानि	जीवाव	जीवाम
Potential	जीवेयम्	जीवेव	जीवेम

Impersonal जीव्यते, अजीव्यत, जीव्यताम्, जीव्येत

40. जीव् with उप "to utilize"

Active.

Present Tense	उपजीवामि	उपजीवावः	उपजीवामः
Imperfect	उपाजीवम्	उपाजीवाव	उपाजीवाम
Imperative	उपजीवानि	उपजीवाव	उपजीवाम
Potential	उपजीवेयम्	उपजीवेव	उपजीवेम

Passive.

Present Tense	उपजीव्ये	उपजीव्यावहे	उपजीव्यामहे
Imperfect	उपाजीव्ये	उपाजीव्यावहि	उपाजीव्यामहि
Imperative	उपजीव्यै	उपजीव्यावहै	उपजीव्यामहै
Potential	उपजीव्येय	उपजीव्येवहि	उपजीव्येमहि

41. त्यज् "to abandon"

Active.

Present Tense	त्यजामि	त्यजावः	त्यजामः
Imperfect	अत्यजम्	अत्यजाव	अत्यजाम
Imperative	त्यजानि	त्यजाव	त्यजाम
Potential	त्यजेयम्	त्यजेव	त्यजेम

Passive.

Present Tense	त्यज्ये	त्यज्यावहे	त्यज्यामहे
Imperfect	अत्यज्ये	अत्यज्यावहि	अत्यज्यामहि
Imperative	त्यज्यै	त्यज्यावहै	त्यज्यामहै
Potential	त्यज्येय	त्यज्येवहि	त्यज्येमहि

42. त्यज् with परि "to forsake"

Active.

Present Tense	परित्यजामि	परित्यजावः	परित्यजामः
Imperfect	पर्यत्यजम्	पर्यत्यजाव	पर्यत्यजाम
Imperative	परित्यजानि	परित्यजाव	परित्यजाम
Potential	परित्यजेयम्	परि[illegible]जेव	परित्यजेम

Passive.

Present Tense	परित्यज्ये	परित्यज्यावहे	परि[illegible]हे
Imperfect	पर्यत्यज्ये	पर्यत्यज्यावहि	पर्यत्यज्यामहि

Imperative	परित्यज्यै	परित्यज्यावहै	परित्यज्यामहै
Potential	परित्यज्येय	परित्यज्येवहि	परित्यज्येमहि

43. नम् "to salute"

Active

Present Tense	नमामि	नमावः	नमामः
Imperfect	अनमम्	अनमाव	अनमाम
Imperative	नमानि	नमाव	नमाम
Potential	नमेयम्	नमेव	नमेम

Passive.

Present Tense	नम्ये	नम्यावहे	नम्यामहे
Imperfect	अनम्ये	अनम्यावहि	अनम्यामहि
Imperative	नम्यै	नम्यावहै	नम्यामहै
Potential	नम्येय	नम्येवहि	नम्येमहि

44. नम् with प्र "to salute"

Active,

Present Tense	प्रणमामि	प्रणमावः	प्रणमामः
Imperfect	प्राणमम्	प्राणमाव	प्राणमाम
Imperative	प्रणमानि	प्रणमाव	प्रणमाम
Potential	प्रणमेयम्	प्रणमेव	प्रणमेम

Passive.

Present Tense	प्रणम्ये	प्रणम्यावहे	प्रणम्यामहे
Imperfect	प्राणम्ये	प्राणम्यावहि	प्राणम्यामहि
Imperative	प्रणम्यै	प्रणम्यावहै	प्रणम्यामहै
Potential	प्रणम्येय	प्रणम्येवहि	प्रणम्येमहि

Active.

45. नम् with अव "to bend down"

Present Tense	अवनमामि	अवनमावः	अवनमामः
Imperfect	अवानमम्	अवानमाव	अवानमाम
Imperative	अवनमानि	अवनमाव	अवनमाम
Potential	अवनमेयम्	अवनमेव	अवनमेम
Impersonal	अवनम्यते, अवानम्यत, अवनम्यताम्, अवनम्येत		

46. दह् "to burn"

Active.

Present Tense	दहामि	दहावः	दहामः
Imperfect	अदहम्	अदहाव	अदहाम
Imperative	दहानि	दहाव	दहाम
Potential	दहेयम्	दहेव	दहेम

Passive.

Present Tense	दह्ये		दह्यामहे
Imperfect	अदह्ये	अदह्यावा	अदह्यामहि
Imperative			
Potential	दह्येय	दह्येवहि	

47. पच् "to cook"

Active Parasmaipada.

Present Tense	पचामि	पचावः	पचामः
Imperfect	अपचम्	अपचाव	अपचाम
Imperative	पचानि	पचाव	पचाम
Potential	पचेयम्	पचेव	पचेम

Ātmanepada.

Present Tense	पचे	पचावहे	पचामहे
Imperfect	अपचे	अपचावहि	अपचामहि
Imperative	पचै	पचावहै	पचामहै
Potential	पचेय	पचेवहि	पचेमहि

Passive.

Present Tense	पच्ये	पच्यावहे	पच्यामहे
Imperfect	अपच्ये	अपच्यावहि	अपच्यामहि
Imperative	पच्यै	पच्यावहै	पच्यामहै
Potential	पच्येय	पच्येवहि	पच्येमहि

48. जि (जय्) "to conquer."

Active.

Present Tense	जयामि	जयावः	जयामः
Imperfect	अजयम्	अजयाव	अजयाम

Imperative	जयानि	जयाव	जयाम
Potential	जयेयम्	जयेव	जयेम

Passive.

Present Tense	जीये	जीयावहे	जीयामहे
Imperfect	अजीये	अजीयावहि	अजीयामहि
Imperative	जीयै	जीयावहै	जीयामहै
Potential	जीयेय	जीयेवहि	जीयेमहि

49. जि (जय्) with परा "to defeat." जि with परा and वि takes Ātmanepada.

Active.

Present Tense	पराजये	पराजयावहे	पराजयामहे
Imperfect	पराजये	पराजयावहि	पराजयामहि
Imperative	पराजयै	पराजयावहै	पराजयामहै
Potential	पराजयेय	पराजयेवहि	पराजयेमहि

Passive.

Present Tense	पराजीये	पराजीयावहे	पराजीयामहे
Imperfect	पराजीये	पराजीयावहि	पराजीयामहि
Imperative	पराजीयै	पराजीयावहै	पराजीयामहै
Potential	पराजीयेय	पराजीयेवहि	पराजीयेमहि

50. जि (जय्) with वि "to conquer"

Active.

Present Tense	विजये	विजयावहे	विजयामहे
Imperfect	व्यजये	व्यजयावहि	व्यजयामहि
Imperative	विजयै	विजयावहै	विजयामहै
Potential	विजयेय	विजयेवहि	विजयेमहि

Passive.

Present Tense	विजीये	विजीयावहे	विजीयामहे
Imperfect	व्यजीये	व्यजीयावहि	व्यजीयामहि
Imperative	विजीयै	विजीयावहै	विजीयामहै
Potential	विजीयेय	विजीयेवहि	विजीयेमहि

51. दृश् [पश्य्] "to see"

Active.

Present Tense	पश्यामि	पश्यावः	पश्यामः
Imperfect	अपश्यम्	अपश्याव	अपश्याम
Imperative	पश्यानि	पश्याव	पश्याम
Potential	पश्येयम्	पश्येव	पश्येम

Passive.

Present Tense	दृश्ये I am seen	दृश्यावहे We two are seen	दृश्यामहे We all are seen
Imperfect	अदृश्ये	अदृश्यावहि	अदृश्यामहि
Imperative		दृश्यावहै	दृश्यामहै
Potential	दृश्येय I should be seen	दृश्येवहि We two should be seen	— We all should be seen

52. धाव् "to run," "to purify"

Active Parasmaipada.

Present Tense	धावामि	धावावः	धावामः
Imperfect	अधावम्	अधावाव	अधावाम
Imperative	धावानि	धावाव	धावाम
Potential	धावेयम्	धावेव	धावेम

Ātmanepada

Present Tense	धावे	धावावहे	धावामहे
Imperfect	अधावे	अधावावहि	अधावामहि
Imperative	धावै	धावावहै	धावामहै
Potential	धावेय	धावेवहि	धावेमहि

Impersonal III P. Sing. धाव्यते, अधाव्यत, धाव्यताम्, धाव्येत. When this root means "to purify" it is transitive.

53. पा [पिब्] "to drink"

Active.

Present Tense	पिबामि	पिबावः	पिबामः
Imperfect	अपिबम्	अपिबाव	अपिबाम

Imperative	पिबानि	पिबाव	पिबाम
Potential	पिबेयम्	पिबेव	पिबेम

Passive.

Present Tense	पीये	पीयावहे	पीयामहे
Imperfect	अपीये	अपीयावहि	अपीयामहि
Imperative	पीयै	पीयावहै	पीयामहै
Potential	पीयेय	पीयेवहि	पीयेमहि

54. यज् "to sacrifice"

Active Parasmaipada.

Present Tense	यजामि	यजावः	यजामः
Imperfect	अयजम्	अयजाव	अयजाम
Imperative	यजानि	यजाव	यजाम
Potential	यजेयम्	यजेव	यजेम

Ātmanepada

Present Tense	यजे	यजावहे	यजामहे
Imperfect	अयजे	अ वहि	अयजामहि
Imperative	यजै	यजावहै	यजामहै
Potential	यजेय	यजेवहि	यजेमहि

Passive.

Present Tense	इज्ये	इज्यावहे	इज्यामहे
Imperfect	ऐज्ये	ऐज्यावहि	ऐज्यामहि
Imperative	इज्यै		इज्यामहै
Potential	इज्येय	इज्येवहि	इज्येमहि

55. वह् "to bear"

Active Parasmaipada.

Present Tense	वहामि	वहावः	वहामः
Imperfect	अवहम्	अवहाव	अवहाम
Imperative	वहानि	वहाव	वहाम
Potential	वहेयम्	वहेव	वहेम

Ātmanepada.

Present Tense	वहे	वहावहे	वहामहे
Imperfect	अवहे	अवहावहि	अवहामहि
Imperative	वहै	वहावहै	
Potential	वहेय	वहेवहि	वहेमहि

Passive.

Present Tense	उह्ये	उह्यावहे	उह्यामहे
Imperfect	औह्ये	औह्यावहि	औह्यामहि
Imperative	उह्यै	उह्यावहै	उह्यामहै
Potential	उह्येय	उह्येवहि	उह्येमहि

56. वह् with उद् "to marry"

Active Parasmaipada.

Present Tense	उद्वहामि	उद्वहावः	उद्वहामः
Imperfect	उदवहम्	उदवहाव	उदवहाम
Imperative	उद्वहानि	उद्वहाव	उद्वहाम
Potential	उद्वहेयम्	उद्वहेव	उद्वहेम

Active Ātmanepada.

Present Tense	उद्वहे	उद्वहावहे	उद्वहामहे
Imperfect	उदवहे	उदवहावहि	उदवहामहि
Imperative	[illegible]	उद्वहावहै	उद्वहामहै
Potential	उद्वहेय	उद्वहेवहि	उद्वहेमहि

Passive.

Present Tense	उदुह्ये	उदुह्यावहे	उदुह्यामहे
Imperfect	उदौह्ये	उदौह्यावहि	उदौह्यामहि
Imperative	उदुह्यै	उदुह्यावहै	उदुह्यामहै
Potential	उदुह्येय	उदुह्येवहि	उदुह्येमहि

57. वह् with प्र "to flow"

Active Parasmaipada only.

Present Tense	प्रवहामि	प्रवहाषः	प्रवहामः
Imperfect	प्रावहम्	प्रावहाव	प्रावहाम

Imperative	प्रवहाणि	प्रवहाव	प्रवहाम
Potential	प्रवहेयम्	प्रवहेव	प्रवहेम
Impersonal	प्रोह्यते, प्रौह्यत, प्रोह्यताम्, प्रोह्येत		

58. स्मृ (स्मर्) "to remember"

Active.

Present Tense	स्मरामि	स्मरावः	स्मरामः
Imperfect	अस्मरम्	अस्मराव	अस्मराम
Imperative	स्मराणि	स्मराव	स्मराम
Potential	स्मरेयम्	स्मरेव	स्मरेम

Passive.

Present Tense	स्मर्ये	स्मर्यावहे	स्मर्यामहे
Imperfect	अस्मर्ये	अस्मर्यावहि	अस्मर्यामहि
Imperative	स्मर्यै	स्मर्यावहै	स्मर्यामहै
Potential	स्मर्येय	स्मर्येवहि	स्मर्येमहि

59. स्मृ (स्मर्) with वि "to forget"

Active.

Present Tense	विस्मरामि	विस्मरावः	विस्मरामः
Imperfect	व्यस्मरम्	व्यस्मराव	व्यस्मराम
Imperative	विस्मराणि	विस्मराव	विस्मराम
Potential	विस्मरेयम्	विस्मरेव	विस्मरेम

Passive.

Present Tense	विस्मर्ये	विस्मर्यावहे	विस्मर्यामहे
Imperfect	व्यस्मर्ये	व्यस्मर्यावहि	व्यस्मर्यामहि
Imperative	विस्मर्यै	विस्मर्यावहै	विस्मर्यामहै
Potential	विस्मर्येय	विस्मर्येवहि	विस्मर्येमहि

60. हृ (हर्) "to take away"

Active Parasmaipada.

Present Tense	हरामि	हरावः	हरामः
Imperfect	अहरम्	अहराव	अहराम
Imperative	हराणि	हराव	हराम
Potential	हरेयम्	हरेव	हरेम

Ātmanepada.

Present Tense	हरे	हरावहे	हरामहे
Imperfect	अहरे	अहरावहि	अहरामहि
Imperative	-	हरावहै	हरामहै
Potential	हरेय	हरेवहि	हरेमहि

Passive.

Present Tense	ह्रिये	ह्रियावहे	ह्रियामहे
Imperfect	अह्रिये	अ[illegible]	अह्रियामहि
Imperative	ह्रियै		ह्रियामहै
Potential	ह्रियेय	ह्रियेवहि	ह्रियेमहि

61. हृ (हृ्) with उप "to give as present

Active Parasmaipada

Present Tense	उपहरामि	उपहरावः	उपहरामः
Imperfect	उपाहरम्	उपाहराव	उपाहराम
Imperative	उपहराणि	उपहराव	उपहराम
Potential.	उपहरेयम्	उपहरेव	उपहरेम

Ātmanepada.

Present Tense	उपहरे	उपहरावहे	उपहरामहे
Imperfect	उपाहरे	उपाहरावहि	उपाहरामहि
Imperative	उपहरै	उपहरावहै	उपहरामहै
Potential	उपहरेय	उपहरेवहि	उपहरेमहि

Passive.

Present Tense	उपह्रिये	उपह्रियावहे	उपह्रियामहे
Imperfect	उपाह्रिये	उपाह्रियावहि	उपाह्रियामहि
Imperative	उपह्रियै	उपह्रियाव_	उपह्रियामहै
Potential	उपह्रियेय	उपह्रियेवहि	उपह्रियेमहि

62. हृ (हृ्) with प्र "to strike"

Active Parasmaipada.

Present Tense	प्रहरामि	प्रहरावः	प्रहरामः
Imperfect	प्राहरम्	प्राहराव	प्राहराम

Imperative	प्रहराणि	प्रहराव	प्रहराम
Potential	प्रहरेयम्	प्रहरेव	प्रहरेम

Ātmanepada.

Present Tense	प्रहरे	प्रहरावहे	प्रहरामहे
Imperfect	प्राहरे	प्राहरावहि	प्राहरामहि
Imperative	प्रहरै	प्रहरावहै	
Potential	प्रहरेय	प्रहरेवहि	प्रहरेमहि

Passive.

Present Tense	प्रह्रियै	प्रह्रियावहे	प्रह्रियामहे
Imperfect	प्राह्रिये	प्राह्रियावहि	प्राह्रियामहि
Imperative	प्रह्रियै	प्रह्रियावहै	
Potential	प्रह्रियेय	प्रह्रियेवहि	प्रह्रियेमहि

63. हृ (हृर्) with अनु "to imitate"

[This root with the preposition अनु takes Ātmanepada when complete imitation is implied and Parasmaipada when partial imitation alone is intended. अश्वाः पैतृकं अनुहरन्ते. "Horses imitate the gait of their fathers" गावः मातृकं अनुहरन्ते "Cows imitate the gait of their mothers" but कृष्णस्य अनुहरति "resembles Kṛṣṇa."]

Active Ātmanepada.

Present Tense	अनुहरे	अनुहरावहे	अनुहरामहे
Imperfect	अन्वहरे	अन्वहरावहि	अन्वहरामहि
Imperative	अनुहरै	अनुहरावहै	अनुहरामहै
Potential	अनुहरेय	अनुहरेवहि	अनुहरेमहि

Parasmaipada.

Present Tense	अनुहरामि	अनुहरावः	अनुहरामः
Imperfect	अन्वहरम्	अन्वहराव	अन्वहराम
Imperative	अनुहराणि	अनुहराव	अनुहराम
Potential	अनुहरेयम्	अनुहरेव	अनुहरेम

Passive.

Present Tense	अनुह्रिये	अनुह्रियावहे	अनुह्रियामहे
Imperfect	अन्वह्रिये	अन्वह्रियावहि	अन्वह्रियामहि
Imperative	अनुह्रियै	अनुह्रियावहै	अनुह्रियामहै
Potential	अनुह्रियेय	अनुह्रियेवहि	अनुह्रियेमहि

64. हृ (हर्) with वि "to sport"

Active Parasmaipada.

Present Tense	विहरामि	विहरावः	विहरामः
Imperfect	व्यहरम्	व्यहराव	व्यहराम
Imperative	विहराणि	विहराव	विहराम
Potential	विहरेयम्	विहरेव	विहरेम

Ātmanepada.

Present Tense	विहरे	विहरावहे	विहरामहे
Imperfect	व्यहरे	व्यहरावहि	व्यहरामहि
Imperative	विहरै	विहरावहै	विहरामहै
Potential	विहरेय	विहरेवहि	विहरेमहि

Impersonal III P. Singular.

विह्रियते, व्यह्रियत, विह्रियताम्, विह्रियेत

65. हृ (हर्) with आ "to eat"

Active

Present Tense	आहरामि	आहरावः	आहरामः
Imperfect	आहरम्	आहराव	आहराम
Imperative	आहराणि	आहराव	आहराम
Potential	आहरेयम्	आहरेव	आहरेम

Ātmanepada.

Present Tense	आहरे	आहरावहे	आहरामहे
Imperfect	आहरे	आहरावहि	आहरामहि
Imperative	आहरै	आहरावहै	आहरामहै
Potential	आहरेय	आहरेवहि	आहरेमहि

Passive.

Present Tense	आह्रिये	आह्रियावहे	आह्रियामहे
Imperfect	आह्रिये	आह्रियावहि	आह्रियामहि
Imperative	आह्रियै	आह्रियावहै	आह्रियामहै
Potential	आह्रियेय	आह्रियेवहि	आह्रियेमहि

66 हृ (हर्) with परि "to avoid" "to dispel"

Active Parasmaipada.

Present Tense	परिहरामि	परिहरावः	परिहरामः
Imperfect	पर्यहरम्	पर्यहराव	पर्यहराम
Imperative	परिहराणि	परिहराव	परिहराम
Potential	परिहरेयम्	परिहरेव	परिहरेम

Ātmanepada.

Present Tense	परिहरे	परिहरावहे	परिहरामहे
Imperfect	पर्यहरे	पर्यहरावहि	पर्यहरामहि
Imperative	परिहरै	परिहरावहै	परिहरामहै
Potential	परिहरेय	परिहरेवहि	परिहरेमहि

Passive.

Present Tense	परिह्रिये	परिह्रियावहे	परिह्रियामहे
Imperfect	पर्यह्रिये	पर्यह्रियावहि	पर्यह्रियामहि
Imperative	परिह्रियै	परिह्रियावहै	परिह्रियामहै
Potential	परिह्रियेय	परिह्रियेवहि	परिह्रियेमहि

67. अट् "to wander".

Active.

Present Tense	अटामि	अटावः	अटामः
Imperfect	आटम्	आटाव	आटाम
Imperative	अटानि	अटाव	अटाम
Potential	अटेयम्	अटेव	अटेम
Impersonal	अट्यते, आट्यत, अट्यताम्, अट्येत		

[*N. B* Hereafter till the end of this chapter, only the I Person Singulars of Present. Imperfect, Imperative and Potential are given in order. In some cases full forms are however given.]

68. जल्प् "to prate," "to prattle"

Active जल्पामि, अजल्पम्, जल्पानि जल्पेयम्
Impersonal III P. Sing. जल्प्यते, अजल्प्यत, जल्प्यताम्, जल्प्येत

69. निन्द् "to censure"

Active निन्दामि, अनिन्दम्, निन्दानि, निन्देयम्
Passive निन्द्ये अनिन्द्ये निन्द्यै, निन्द्येय

70. शंस् "to praise"

Active शंसामि, अशंसम्, शंसानि, शंसेयम्
Passive शस्ये, अशस्ये, शस्यै, शस्येय

71. शंस् with प्र "to praise"

Active प्रशंसामि, प्राशंसम्, प्रशंसानि, प्रशंसेयम्
Passive प्रशस्ये, प्राशस्ये प्रशस्यै, प्रशस्येय

72. शंस् with आ "to hope" Ātmanepada.

Active आशंसे, आशंसे आशंसै, आशंसेय
Passive आशस्ये, आशस्ये आशस्यै, आशस्येय

73 क्षि (क्षय्) "to waste away."

Active क्षयामि, अक्षयम्, क्षयाणि, क्षयेयम्
Passive क्षीये, अक्षीये, क्षीयै, क्षीयेय
Impersonal III P. क्षीयते, अक्षीयत, क्षीयताम्, क्षीयेत

74. द्रु (द्रव्) "to go," "to run"

Active द्रवामि, अद्रवम्, द्रवाणि, द्रवेयम्
Impersonal III P. द्रूयते, अद्रूयत, द्रूयताम्, द्रूयेत

75. द्रु (द्रव्) with अभि "to rush against"

Active अभिद्रवामि, अभ्यद्रवम्, अभिद्रवाणि, अभिद्रवेयम्
Passive अभिद्रूये, अभ्यद्रूये, अभिद्रूयै, अभिद्रूयेय

76. रुह् (रोह्) to grow

Active रोहामि, अरोहम्, रोहाणि, रोहेयम्
Impersonal III P. रुह्यते, अरुह्यत, रुह्यताम्, रुह्येत

77. रुह् (रोह्) with प्र "to grow"

Active प्ररोहामि, प्रारोहम्, प्ररोहाणि, प्ररोहेयम्
Impersonal प्ररुह्यते, प्रारुह्यत, प्ररुह्यताम्, प्ररुह्येत

78. रुह् (रोह्) with अधि "to mount"

Active अधिरोहामि, अध्यरोहम्, अधिरोहाणि, अधिरोहेयम्
Passive अधिरुह्ये, अध्यरुह्ये, अधिरुह्यै, अधिरुह्येय

79 रुह् (रोह्) with आ "to ascend"

Active आरोहामि, आरोहम्, आरोहाणि, आरोहेयम्
Passive आरुह्ये, आरुह्ये, आरुह्यै, आरुह्येय

80. रुह् (रोह्) with अव "to get down"

Active अवरोहामि, अवारोहम्, अवरोहाणि, अवरोहेयम्
Impersonal अवरुह्यते, अवारुह्यत, अवरुह्यताम्, अवरुह्येत

81 स्था [तिष्ठ्] "to stand," "to stay"

Active तिष्ठामि, अतिष्ठम्, तिष्ठानि, तिष्ठेयम्
Impersonal स्थीयते, अस्थीयत, स्थीयताम्, स्थीयेत

82. स्था [तिष्ठ्] "to stand" (intending to signify something).

Active तिष्ठे, अतिष्ठे, तिष्ठै, तिष्ठेय
Impersonal स्थीयते, अस्थीयत, स्थीयताम्, स्थीयेत

83. स्था [तिष्ठ्] with अनु "to carry out"

Active अनुतिष्ठामि, अन्वतिष्ठम्, अनुतिष्ठानि, अनुतिष्ठेयम्
Passive अनुष्ठीये, अन्वष्ठीये, अनुष्ठीयै, अनुष्ठीयेय

84. स्था [तिष्ठ्] with प्र "to start"

Active प्रतिष्ठे, प्रातिष्ठे, प्रतिष्ठै, प्रतिष्ठेय
Impersonal प्रस्थीयते, प्रास्थीयत, प्रस्थीयताम्, प्रस्थीयेत

85. स्था [तिष्ठ्] with सम् "to stop" "to die"

Active सन्तिष्ठे, समतिष्ठे, सन्तिष्ठै, सन्तिष्ठेय
Impersonal III P संस्थीयते, समस्थीयत, संस्थीयताम्, संस्थीयेत

86 स्था [तिष्ठ्] with अव 'to remain"

Active अवतिष्ठे, अवातिष्ठे, अवतिष्ठै, अवतिष्ठेय
Impersonal III P अवस्थीयते, अवास्थीयत, अवस्थीयताम्, अवस्थीयेत

87. स्था [तिष्ठ्] with वि "to stay apart"

Active वितिष्ठे, व्यतिष्ठे, वितिष्ठै, वितिष्ठेय
Impersonal विष्ठीयते, व्यष्ठीयत, विष्ठीयताम्, विष्ठीयेत

87. स्था [तिष्ठ्] with आ "to predicate"

Active आतिष्ठे, आतिष्ठे, आतिष्ठै, आतिष्ठेय
Passive आस्थीये, आस्थीये, आस्थीयै, आस्थीयेय

88. स्था [तिष्ठ्] with उद् "to rise",

[This root with उद् takes Parasmaipada terminations in its literal sense and Atmanepada in its metaphorical sense]

Parasmaipada उत्तिष्ठामि, उदतिष्ठम्, उत्तिष्ठानि, उत्तिष्ठेयम्
Ātmanepada उत्तिष्ठे, उदतिष्ठे, उत्तिष्ठै, उत्तिष्ठेय
Impersonal उत्थीयते, उदस्थीयत, उत्थीयताम्, उत्थीयेत

89. स्था [तिष्ठ्] with उप "to praise" "to worship"

Active उपतिष्ठे, उपातिष्ठे, उपतिष्ठै, उपतिष्ठेय
Passive उपस्थीये, उपास्थीये, उपस्थीयै, उपस्थीयेय

90. स्था [तिष्ठ्] with उप "to approach"

Active उपतिष्ठामि, उपातिष्ठम्, उपतिष्ठानि, उपतिष्ठेयम्
Passive उपस्थाये, उपास्थाये, उपस्थीयै, उपस्थीयेय

91. स्था [तिष्ठ्] with उप ' to stay near"

Active उपतिष्ठे, उपातिष्ठे, उपतिष्ठै, उपतिष्ठेय
Impersonal उपस्थीयते, उपास्थीयत, उपस्थीयताम्, उपस्थीयेत

92. ह्वे (ह्वय्) "to call"

Active	ह्वयामि,	अह्वयम्,	ह्वयानि,	ह्वयेयम्
	ह्वये,	अह्वये,	ह्वयै,	ह्वयेय
Passive	हूये,	अहूये,	हूयै,	हूयेय

93. ह्वे (ह्वय्) with नि "to call"

Active	निह्वये,	न्यह्वये,	निह्वयै,	निह्वयेय
Passive	निहूये,	न्यहूये,	निहूयै,	निहूयेय

94. ह्वे (ह्वय्) with आ "to call" "to challenge"

[In the former sense this takes Parasmaipada and in the latter, Ātmanepada]

Active

अह्वयामि.	आह्वयम्,	आह्वयानि,	आह्वयेयम्
आह्वये,	आह्वये,	आह्वयै,	आह्वयेय

Passive.

आहूये,	आहूये,	आहूयै,	आहूयेय

95. दा [यच्छ्] "to give"

Active.

यच्छामि,	अयच्छम्,	यच्छानि,	यच्छेयम्

Passive.

दीये,	अदीये.	दीयै,	दीयेय

96. दा [यच्छ्] with प्र "to offer"

Active.

प्रयच्छामि,	प्रायच्छम्,	प्रयच्छानि,	प्रयच्छेयम्

Passive.

प्रदीये,	प्रादीये,	प्रदीयै,	प्रदीयेय

97. दा [यच्छ्] with प्रति "to exchange"

Active.

प्रतियच्छामि,	प्रत्ययच्छम्,	प्रतियच्छानि,	प्रतियच्छेयम्

Passive.

प्रतिदीये, प्रत्यदीये, प्रतिदीयै, प्रतिदीयेय

98 नन्द् with अभि "to rejoice in"

Active.

अभिनन्दामि, अभ्यनन्दम्, अभिनन्दानि, अभिनन्देयम्

Passive.

अभिनन्द्ये, अभ्यनन्द्ये, अभिनन्द्यै, अभिनन्द्येय

99. खन् "to dig"

Active.

खनामि, अखनम्, खनानि, खनेयम्
खने, अखने, खनै, खनेय

Passive.

खन्ये, अखन्ये, खन्यै, खन्येय
खाये, अखाये, खायै, खायेय

100. खन् with उद् "to excavate"

Active.

उत्खनामि, उद्खनम्, उत्खनानि, उत्खनेयम्
उत्खने, उद्खने, उत्खनै, उत्खनेय

Passive.

उत्खन्ये, उद्खन्ये, उत्खन्यै, उत्खन्येय
उत्खाये, उद्खाये, उत्खायै, उत्खायेय

101. राज् with वि to shine

Active

विराजामि, व्यराजम्, विराजानि, विराजेयम्
विराजे, व्यराजे, विराजै, विराजेय

Impersonal

विराज्यते, व्यराज्यत, विराज्यताम्, विराज्येत

102. भज् "to worship", "to resort to"

Active.

भजामि, अभजम्, भजानि, भजेयम्
भजे, अभजे, भजै, भजेय

Passive.

भज्ये, अभज्ये, भज्यै, भज्येय

103 भज् with "वि to divide"

Active.

विभजामि, व्यभजम्, विभजानि, विभजेयम्
विभजे, व्यभजे, विभजै, विभजेय

Passive.

विभज्ये, व्यभज्ये, विभज्यै, विभज्येय

104. ईक्ष् "to see"

Active

Present Tense	ईक्षे I see	ईक्षावहे We two see	ईक्षामहे We all see
	ईक्षसे You see	ईक्षेथे You two see	ईक्षध्वे You all see
	ईक्षते He sees	ईक्षेते They two see	ईक्षन्ते They all see
Imperfect	ऐक्षे I saw	ऐक्षावहि We two saw	ऐक्षामहि We all saw
	ऐक्षथाः You saw	ऐक्षेथाम् You two saw	ऐक्षध्वम् You all saw
	ऐक्षत He saw	ऐक्षेताम् They two saw	ऐक्षन्त They all saw
Imperative	ईक्षै Let me see	ईक्षावहै Let us both see	ईक्षामहै Let us all see
	ईक्षस्व You ! see	ईक्षेथाम् You two ! see	ईक्षध्वम् You all ! see

	ईक्षताम् Let him see	ईक्षेताम् Let them both see	ईक्षन्ताम् Let them all see
Potential	ईक्षेय I should see	ईक्षेवहि We two should see	ईक्षेमहि We all should see
	ईक्षेथाः You should see	ईक्षेयाथाम् You two should see	ईक्षेध्वम् You all should see
	ईक्षेत He should see	ईक्षेयाताम् They two should see	ईक्षेरन् They all should see
		Passive	
Present Tense	ईक्ष्ये I am seen	ईक्ष्यावहे We two are seen	ईक्ष्यामहे We all are seen
	ईक्ष्यसे You are seen	ईक्ष्येथे You two are seen	ईक्ष्यध्वे You all are seen
	ईक्ष्यते He is seen	ईक्ष्येते They two are seen	ईक्ष्यन्ते They all are seen
Imperfect	ऐक्ष्ये I was seen	ऐक्ष्यावहि We two were seen	ऐक्ष्यामहि We all were seen
	ऐक्ष्यथाः You were seen	ऐक्ष्येथाम् You two were seen	ऐक्ष्यध्वम् You all were seen
	ऐक्ष्यत He was seen	ऐक्ष्येताम् They two were seen	ऐक्ष्यन्त They all were seen

Imperative	ईक्ष्यै Let me be seen	ईक्ष्यावहै Let us both be seen	ईक्ष्यामहै Let us all be seen
	ईक्ष्यस्व You ! be seen	ईक्ष्येथाम् You two ! be seen	ईक्ष्यध्वम् You all ! be seen
	ईक्ष्यताम् Let him be seen	ईक्ष्येताम् Let them both be seen	ईक्ष्यन्ताम् Let them all be seen
Potential	ईक्ष्येय I should be seen	ईक्ष्येवहि We two should be seen	ईक्ष्येमहि We all should be seen
	ईक्ष्येथाः You should be seen	ईक्ष्येयाथाम् You two should be seen	ईक्ष्येध्वम् You all should be seen
	ईक्ष्येत He should be seen	ईक्ष्येयाताम् They two should be seen	ईक्ष्येरन् They all should be seen

105. ईक्ष् with प्र "to see"

Active.

Present Tense.	प्रेक्षे	प्रेक्षावहे	प्रेक्षामहे
Imperfect	प्रैक्षे	प्रैक्षावहि	प्रैक्षामहि
Imperative	प्रेक्षै	प्रेक्षावहै	प्रेक्षामहै
Potential	प्रेक्षेय	प्रेक्षेवहि	प्रेक्षेमहि

Passive.

Present Tense	प्रेक्ष्ये	प्रेक्ष्यावहे	प्रेक्ष्यामहे
Imperfect	प्रैक्ष्ये	प्रैक्ष्यावहि	प्रैक्ष्यामहि
Imperative	प्रेक्ष्यै	प्रेक्ष्यावहै	प्रेक्ष्यामहै
Potential	प्रेक्ष्येय	प्रेक्ष्येवहि	प्रेक्ष्येमहि

106 ईक्ष् with अप "to expect"

Active.

Present Tense	अपेक्षे	अपेक्षावहे	अपेक्षामहे
Imperfect	अपैक्षे	अपैक्षावहि	अपैक्षामहि
Imperative	अपेक्षै	अपेक्षावहै	अपेक्षामहै
Potential	अपेक्षेय	अपेक्षेवहि	अपेक्षेमहि

Passive.

Present Tense	अपेक्ष्ये	अपेक्ष्यावहे	अपेक्ष्यामहे
Imperfect	अपैक्ष्ये	अपैक्ष्यावहि	अपैक्ष्यामहि
Imperative	अपेक्ष्यै	अपेक्ष्यावहै	अपेक्ष्यामहै
Potential	अपेक्ष्येय	अपेक्ष्येवहि	अपेक्ष्येमहि

107. ईक्ष् with परि "to examine"

Active.

Present Tense	परीक्षे	परीक्षावहे	परीक्षामहे
Imperfect	पर्यैक्षे	पर्यैक्षावहि	पर्यैक्षामहि
Imperative	परीक्षै	परीक्षावहै	परीक्षामहै
Potential	परीक्षेय	परीक्षेवहि	परीक्षेमहि

Passive

Present Tense	परीक्ष्ये	परीक्ष्यावहे	परीक्ष्यामहे
Imperfect	पर्यैक्ष्ये	पर्यैक्ष्यावहि	पर्यैक्ष्यामहि
Imperative	परीक्ष्यै	परीक्ष्यावहै	परीक्ष्यामहै
Potential	परीक्ष्येय	परीक्ष्येवहि	परीक्ष्येमहि

108 ईक्ष् with उप "to neglect"

Active,

Present Tense	उपेक्षे	उपेक्षावहे	उपेक्षामहे
Imperfect	उपैक्षे	उपैक्षावहि	उपैक्षामहि
Imperative	उपेक्षै	उपेक्षावहै	उपेक्षामहै
Potential	उपेक्षेय	उपेक्षेवहि	उपेक्षेमहि

Passive.

Present Tense	उपेक्ष्ये	उपेक्ष्यावहे	उपेक्ष्यामहे
Imperfect	उपैक्ष्ये	उपैक्ष्यावहि	उपैक्ष्यामहि

Imperative	उपेक्ष्यै	उपेक्ष्यावहै	उपेक्ष्यामहै
Potential	उपेक्ष्येय	उपेक्ष्येवहि	उपेक्ष्येमहि

109 ईक्ष् with प्रति "to wait for"

Active

Present Tense	प्रतीक्षे	Imperative	प्रतीक्षै
Imperfect	प्रत्यैक्षे	Potential	प्रतीक्षेय

Passive.

Present Tense	प्रतीक्ष्ये	Imperative	प्रतीक्ष्यै
Imperfect	प्रत्यैक्ष्ये	Potential	प्रतीक्ष्येय

110. ईक्ष् with वि "to see"

Active.

वीक्षे, व्यैक्षे, वीक्षै, वीक्षेय

Passive.

वीक्ष्ये, व्यैक्ष्ये वीक्ष्यै, वीक्ष्येय

111. ईक्ष् with अव "to see"

Active.

अवेक्षे, अवैक्षे अवेक्षै, अवेक्षेय

Passive.

अवेक्ष्ये अवैक्ष्ये, अवेक्ष्यै, अवेक्ष्येय

112. ईक्ष् with सम् "to see"

Active

समीक्षे, समैक्षे, समीक्षै, समीक्षेय

Passive.

समीक्ष्ये, समैक्ष्ये, समीक्ष्यै, समीक्ष्येय

113. ईक्ष् with 'उद् "to look up"

Active.

उदीक्षे, उदैक्षे, उदीक्षै, उदीक्षेय

Passive.

उदीक्ष्ये, उदैक्ष्ये, उदीक्ष्यै, उदीक्ष्येय

114. कम्प् "to shake"

Active.

कम्पे, अकम्पे, कम्पै, कम्पेय

Impersonal

कम्प्यते, अकम्प्यत, कम्प्यताम्, कम्प्येत

115. कम्प् with प्र "to shake"

Active प्रकम्पे, प्राकम्पे, प्रकम्पै, प्रकम्पेय

Impersonal प्रकम्प्यते, प्राकंप्यत, प्रकंप्यताम्, प्रकंप्येत

116. कंप् with अनु "to pity"

Active.

अनुकंपे, अन्वकंपे, अनुकंपै, अनुकंपेय

Passive.

अनुकंप्ये, अन्वकंप्ये, अनुकंप्यै, अनुकंप्येय

117. काश् with प्र "to shine"

Active.

प्रकाशे, प्राकाशे, प्रकाशै, प्रकाशेय

Impersonal.

प्रकाश्यते, प्राकाश्यत, प्रकाश्यताम्, प्रकाश्येत

118. भाष् "to speak"

Active.

भाषे, अभाषे, भाषै, भाषेय

Passive.

भाष्ये, अभाष्ये, भाष्यै, भाष्येय

119. भाष् with प्रति "to reply"

Active.

प्रतिभाषे, प्रत्यभाषे, प्रतिभाषै, प्रतिभाषेय

Passive.

प्रतिभाष्ये, प्रत्यभाष्ये, प्रतिभाष्यै, प्रतिभाष्येय

120 मुद् (मोद्) "to rejoice"

Active.

मोदे, अमोदे मोदै, मोदेय

Impersonal.

मुद्यते, अमुद्यत, मुद्यताम्, मुद्येत

121. मुद् (मोद्) with अनु "to congratulate"

Active.

अनुमोदे अन्वमोदे, अनुमोदै, अनुमोदेय

Passive.

अनुमुद्ये, अन्वमुद्ये, अनुमुद्यै, अनुमुद्येय

122. यत् "to strive"

Active

यते, अयते, यतै, यतेय

Impersonal.

यत्यते, अयत्यत, यत्यताम्, यत्येत

123. यत् with प्र "to exert"

Active

प्रयते, प्रायते, प्रयतै, प्रयतेय

Impersonal.

प्रयत्यते, प्रायत्यत, प्रयत्यताम्, प्रयत्येत

124. रभ् with आ "to begin"

Active.

आरभे, आरभे, आरभै, आरभेय

Passive

आरभ्ये आरभ्ये, आरभ्यै, आरभ्येय

125 रम् "to sport"

Active.

रमे, अरमे, रमै, रमेय

Impersonal.

रम्यते, अरम्यत, रम्यताम्, रम्येत

126. रम् with वि "to stop"

Active.

विरमामि, व्यरमम्, विरमाणि, विरमेयम्

Impersonal.

विरम्यते, व्यरम्यत, विरम्यताम्, विरम्येत

127. रम् with उप "to stop"

Active.

उपरमामि, उपारमम्, उपरमाणि, उपरमेयम्
उपरमे, उपारमे, उपरमै, उपरमेय

Impersonal

उपरम्यते, उपारम्यत, उपरम्यताम्, उपरम्येत

128. रुच् (रोच्) "to appeal" "to be liked"

Active.

रोचे, अरोचे, रोचै, रोचेय

Impersonal.

रुच्यते, अरुच्यत, रुच्यताम्, रुच्येत

129. लभ् "to get"

Active.

लभे, अलभे, लभै, लभेय

Passive.

लभ्ये, अलभ्ये, लभ्यै, लभ्येय

130. लभ् with आ "to stroke," "to kill"

Active.

आलभे, आलभे, आलभै, आलभेय

Passive.

आलभ्ये, आलभ्ये, आलभ्यै, आलभ्येय

131. लभ् with उप " to perceive"

Active

उपलभे, उपालेभे, उपलभै, उपलभेय

Passive.

उपलभ्ये उपालभ्ये, उपलभ्यै, उपलभ्येय

132. लभ् with उप and आ " to taunt "

Active.

उपालभे, उपालभे, उपालभै, उपालभेय.

Passive.

उपालभ्ये, उपालभ्ये, उपालभ्यै, उपालभ्येय

133. लभ् with वि and प्र " to deceive "

Active.

विप्रलभे, विप्रालभे, विप्रलभै, विप्रलभेय

Passive

विप्रलभ्ये, विप्रालभ्ये, विप्रलभ्यै, विप्रलभ्येय

134. लभ् with वि " to offer "

Active.

विलभे, व्यलभे, विलभै, विलभेय

Passive.

विलभ्ये, व्यलभ्ये, विलभ्यै, विलभ्येय

135. वन्द् "to salute" "to praise"

Active.

वन्दे, अवन्दे, वन्दै, वन्देय

Passive.

वन्द्ये, अवन्द्ये, वन्द्यै, वन्द्येय

136. वन्द् with अभि " to salute "

Active.

अभिवन्दे, अभ्यवन्दे, अभिवन्दै, अभिवन्देय

Passive.

अभिवन्द्ये, अभ्यवन्द्ये, अभिवन्द्यै, अभिवन्द्येय

137. वृत् (वर्त्) "to be"

Active.

वर्ते, अवर्ते, वर्तै, वर्तेय

Impersonal III P.

वृत्यते, अवृत्यत, वृत्यताम्, वृत्येत

138. वृत् (वर्त्) with नि "to return"

Active.

निवर्ते, न्यवर्ते, निवर्तै, निवर्तेय

Impersonal.

निवृत्यते, न्यवृत्यत, निवृत्यताम्, निवृत्येत

139. वृत् (वर्त्) with परा "to return" "to bend back"

Active.

परावर्ते, परावर्ते, परावर्तै, परावर्तेय

Impersonal.

परावृत्यते, परावृत्यत, परावृत्यताम् परावृत्येत

140. वृत् (वर्त्) with प्र "to set about"

Active.

प्रवर्ते, प्रावर्ते, प्रवर्तै, प्रवर्तेय

Impersonal.

प्रवृत्यते, प्रावृत्यत, प्रवृत्यताम्, प्रवृत्येत

141. वृत् (वर्त्) with प्रति and नि "to return"

Active.

प्रतिनिवर्ते, प्रतिन्यवर्ते, प्रतिनिवर्तै, प्रतिनिवर्तेय

Impersonal.

प्रतिनिवृत्यते, प्रतिन्यवृत्यत, प्रतिनिवृत्यताम्, प्रतिनिवृत्येत

142. वृत् (वर्त्) with अनु "to serve" "to follow"

Active.

अनुवर्ते, अन्ववर्ते, अनुवर्तै, अनुवर्तेय

Passive.

अनुवृत्ये, अन्ववृत्ये, अनुवृत्यै, अनुवृत्येय

143. वृत् (वर्त्) with आ "to turn round"

Active.

आवर्ते, आवर्ते, आवर्तै, आवर्तेय

Impersonal.

आवृत्यते, आवृत्यत, आवृत्यताम् आवृत्येत

144. वृत् (वर्त्) with वि "to evolve"

Active.

विवर्ते, व्यवर्ते, विवर्तै, विवर्तेय

Impersonal.

विवृत्यते, व्यवृत्यत, विवृत्यताम्, विवृत्येत

145. वृत् (वर्त्) with निर् "to take place"

Active.

निर्वर्ते, निरवर्ते, निर्वर्तै, निर्वर्तेय

Impersonal.

निर्वृत्यते, निरवृत्यत, निर्वृत्यताम्, निर्वृत्येत

146. वृध् (वर्ध्) "to increase"

Active.

वर्धे, अवर्धे वर्धै, वर्धेय

Impersonal.

वृध्यते, अवृध्यत, वृध्यताम्, वृध्येत

147. वृध् (वर्ध्) with सम् "to flourish"

Active.

संवर्धे, समवर्धे, संवर्धै, संवर्धेय

Impersonal.

संवृध्यते, समवृध्यत, संवृध्यताम्, संवृध्येत

148. वृधु (वर्धू) with प्र "to increase"

Active.

प्रवर्धे, प्रावर्धे, प्रवर्धै, प्रवर्धेय

Impersonal.

प्रवृध्यते, प्रावृध्यत, प्रवृध्यताम्, प्रवृध्येत

149. वेपृ "to tremble," "to quake"

Active.

वेपे, अवेपे, वेपै, वेपेय

Impersonal.

वेप्यते, अवेप्यत, वेप्यताम्, वेप्येत

150. वेपृ with प्र "to tremble"

Active.

प्रवेपे, प्रावेपे, प्रवेपै, प्रवेपेय

Impersonal.

प्रवेप्यते, प्रावेप्यत, प्रवेप्यताम्, प्रवेप्येत

151. शङ्कृ "to suspect"

Active.

शङ्के, अशङ्के, शङ्कै, शङ्केय

Passive.

शङ्क्ये, अशङ्क्ये, शङ्क्यै, शङ्क्येय

152. शङ्कृ with आ "to suspect"

Active.

आशङ्के, आशङ्के, आशङ्कै, आशङ्केय

Passive.

आशङ्क्ये, आशङ्क्ये, आशङ्क्यै, आशङ्क्येय

153. शिक्षृ "to learn"

Active.

शिक्षे, अशिक्षे, शिक्षै, शिक्षेय

Passive.

शिक्ष्ये, अशिक्ष्ये, शिक्ष्यै, शिक्ष्येय

154. शुभ् (शोभ्) " to shine"

Active.

शोभे, अशोभे, शोभै, शोभेय

Impersonal.

शुभ्यते, अशुभ्यत, शुभ्यताम्, शुभ्येत

155. शुभ् (शोभ्) " to speak ", " to injure "

Active.

शोभामि, अशोभम्, शोभानि, शोभेयम्

Passive.

शुभ्ये, अशुभ्ये, शुभ्यै, शुभ्येय

156. (श्लाघ्) "to praise", " to extol "

Active.

श्लाघे, अश्लाघे, श्लाघै, श्लाघेय

Passive.

श्लाघ्ये, अश्लाघ्ये, श्लाघ्यै, श्लाघ्येय

157. सह् " to endure "

Active.

सहे, असहे, सहै, सहेय

Passive.

सह्ये, असह्ये, सह्यै, सह्येय

158. सह् with उद् " to be zealcus "

Active.

उत्सहे, उदसहे, उत्सहै, उत्सहेय

Impersonal.

उत्सह्यते, उदसह्यत, उत्सह्यताम्, उत्सह्येत

159. सह् with वि " to endure "

Active विषहे, { व्यषहे / व्यसहे } विषहै विषहेय

Passive विषह्ये, { व्यषह्ये / व्यसह्ये } विषह्यै, विषह्येय

160. सह् with प्र "to offend," "to conquer"

Active.

प्रसहे, प्रासहे, प्रसहै, प्रसहेय

Passive.

प्रसह्ये, प्रासह्ये, प्रसह्यै, प्रसह्येय

161. सेव् "to serve"

Active.

सेवे, असेवे, सेवै, सेवेय

Passive.

सेव्ये, असेव्ये, सेव्यै, सेव्येय

162 सेव् with परि "to resort to"

Active.

परिषेवे, पर्यषेवे, परिषेवै, परिषेवेय

Passive.

परिषेव्ये, पर्यषेव्ये, परिषेव्यै, परिषेव्येय

163. सेव् with आ "to serve"

Active.

आसेवे, आसेवे, आसेवै, आसेवेय

Passive.

आसेव्ये, आसेव्ये, आसेव्यै, आसेव्येय

164. सेव् with सम् "to serve"

Active.

संसेवे, समसेवे, संसेवै, संसेवेय

Passive.

संसेव्ये, समसेव्ये, संसेव्यै, संसेव्येय

165. सेव् with नि "to serve"

Active.

निषेवे, न्यषेवे, निषेवै, निषेवेय

Passive.

निषेव्ये, न्यषेव्ये, निषेव्यै, निषेव्येय

166. कत्थ् "to flatter"

Active.

कत्थे, अकत्थे, कत्थै, कत्थेय

Passive.

कत्थ्ये, अकत्थ्ये, कत्थ्यै, कत्थ्येय

167. क्षम् "to forgive"

Active.

क्षमे, अक्षमे, क्षमै, क्षमेय

Passive.

क्षम्ये, अक्षम्ये, क्षम्यै, क्षम्येय

SUPPLEMENT TO CHAPTER I.

[In this supplement a list of important roots of the I Conjugation is given with their forms in Active and Passive (Impersonal III P for Intransitive) in the I Person Singular. Roots taken up already in this Chapter, are not included in the following list. The Present Tense and Imperfect forms are given The Imperative and Potential can be easily understood from them.]

No.	Root.	Meaning.	Present		Imperfect	
			Active	Passive or Impersonal.	Active.	Passive or Impersonal.
1	गल्भ् with प्र	to swagger	प्रगल्भे	प्रगल्भ्यते	प्रागल्भे	प्रागल्भ्यत
2	डी (डय्)	to fly	डये	डीयते	अडये	अडीयत
3	डी with उद्	to fly up	उड्डये	उड्डीयते	उदडये	उदडीयत
4	भिक्ष्	to beg	भिक्षे	भिक्ष्ये	अभिक्षे	अभिक्ष्ये
5	याच्	to beg	{ याचामि याचे	याच्ये	{ अयाचम् अयाचे	अयाच्ये
6	स्पन्द्	to throb	स्पन्दे	स्पन्द्यते	अस्पन्दे	अस्पन्द्यत
7	अञ्च्	to worship	अञ्चामि	अञ्च्ये	आञ्चत्	आञ्च्ये

No.	Root.	Meaning.	Present		Imperfect.	
			Active.	Passive or Impersonal.	Active.	Passive or Impersonal.
8	अञ्च्	{ to go to beg	{ अञ्चामि अञ्चे	अच्ये	{ आञ्चम् आञ्चे	आच्ये
9	घ्रा [जिघ्र्]	to smell	जिघ्रामि	घ्राये	अजिघ्रम्	अघ्राये
10	ध्मा [धम्]	to blow	धमामि	ध्माये	अधमम्	अध्माये
11	तॄ (तर्)	to cross	तरामि	तीर्ये	अतरम्	अतीर्ये
12	ध्यै (ध्याय्)	to contemplate	ध्यायामि	ध्याये	अध्यायम्	अध्याये
13	ग्लै (ग्लाय्)	{ to fade to be weak	ग्लायामि	ग्लायते	अग्लायम्	अग्लायत
14	गै (गाय्)	to sing	गायामि	गीये	अगायम्	अगीये
15	एध्	to flourish	एधे	एध्यते	ऐधे	ऐध्यत
16	अत्	to go constantly	अतामि	अत्यते	आतम्	आत्यत
17	अण्	to sound	अणामि	अण्ये	आणम्	आण्ये
18	चित् (चेत्)	to realise (Intransitive)	चेतामि	चित्यते	अचेतम्	अचित्यत
19	श्च्युत् (श्च्योत्)	to ooze out	श्च्योतामि	श्च्युत्यते	अश्च्योतम्	अश्च्युत्यत
20	वृष् (वर्ष्)	to rain	वर्षामि	वृष्ये	अवर्षम्	अवृष्ये

21	घृष् (घर्ष्)	to grind	घर्षामि	घृष्ये	अघर्षम्	अघृष्ये
22	गद्	to speak	गदामि	गद्ये	अगदम्	अगद्ये
23	भण्	to speak	भणामि	भण्ये	अभणम्	अभण्ये
24	व्रज्	to go	व्रजामि	व्रज्ये	अव्रजम्	अव्रज्ये
25	खाद्	to eat	खादामि	खाद्ये	अखादम्	अखाद्ये
26	मन्थ्	to churn	मन्थामि	मथ्ये	अमन्थम्	अमथ्ये
27	दंश् [दश्]	to bite	दशामि	दश्ये	अदशम्	अदश्ये
28	अर्ज्	to earn	अर्जामि	अर्ज्ये	आर्जम्	आर्ज्ये
29	धे (धय्)	to suck	धयामि	धीये	अधयम्	अधीये
30	यम् [यच्छ्] (Intransitive)	to stop	यच्छामि	यम्यते	अयच्छम्	अयम्यत
31	यम् [यच्छ्] with उप	to marry	उपयच्छे	उपयम्ये	उपायच्छे	उपायम्ये
32	गुप् [गोपाय्]	to protect	गोपायामि	गोपाय्ये, गुप्ये	अगोपायम्	{ अगोपाय्ये अगुप्ये
33	धूप् [धूपाय्]	to heat	धूपायामि	धूपाय्ये; धूप्ये	अधूपायम्	{ अधूपाय्ये अधूप्ये
34	पण् [पणाय्]	to praise	पणायामि	पणाय्ये, पण्ये	अपणायम्	{ अपणाय्ये अपण्ये

CHAPTER II.

IV. CONJUGATION.

This Conjugation contains 140 primary roots out of which 96 take Parasmaipada terminations, 39 Ātmanepada and the remaining 5, either. A few of the roots are conjugated in full below and some partly while the supplement gives a list of some important roots in the same way as in the previous chapter. The sign of this conjugation is य.

1 दिव् [दीव्] "to praise," "to play"

Active.

Present Tense.

I Person	दीव्यामि	दीव्यावः	दीव्यामः
II Person	दीव्यसि	दीव्यथः	दीव्यथ
III Person	दीव्यति	दीव्यतः	दीव्यन्ति

Imperfect.

I Person	अदीव्यम्	अदीव्याव	अदीव्याम
II Person	अदीव्यः	अदीव्यतम्	अदीव्यत
III Person	अदीव्यत्	अदीव्यताम्	अदीव्यन्

Imperative.

I Person	दीव्यानि	दीव्याव	दीव्याम
II Person	दीव्य	दीव्यतम्	दीव्यत
III Person	दीव्यतु	दीव्यताम्	दीव्यन्तु

Potential.

I Person	दीव्येयम्	दीव्येव	दीव्येम
II Person	दीव्येः	दीव्येतम्	दीव्येत
III Person	दीव्येत्	दीव्येताम्	दीव्येयुः

Passive. [When used transitively].

Present Tense.

I Person	दीव्ये	दीव्यावहे	दीव्यामहे
II Person	दीव्यसे	दीव्येथे	दीव्यध्वे
III Person	दीव्यते	दीव्येते	दीव्यन्ते

Imperfect.

Person	अदीव्ये	अदीव्यावहि	अदीव्यामहि
Person	अदीव्यथाः	अदीव्येथाम्	अदीव्यध्वम्
Person	अदीव्यत	अदीव्येताम्	अदीव्यन्त

Imperative.

Person	दीव्यै	दीव्यावहै	दीव्यामहै
Person	दीव्यस्व	दीव्येथाम्	दीव्यध्वम्
[Person	दीव्यताम्	दीव्येताम्	दीव्यन्ताम्

Potential.

Person	दीव्येय	दीव्येवहि	दीव्येमहि
Person	दीव्येथाः	दीव्येयाथाम्	दीव्येध्वम्
[Person	दीव्येत	दीव्येयाताम्	दीव्येरन्

Impersonal. III P. Singular [when used Intransitively]

esent	दीव्यते	Imperfect	अदीव्यत
perative	दीव्यताम्	Potential	दीव्येत

2 मन् " to think "

Active.

Present Tense.

Person	मन्ये	मन्यावहे	मन्यामहे
Person	मन्यसे	मन्येथे	मन्यध्वे
Person	मन्यते	मन्येते	मन्यन्ते

Imperfect.

Person	अमन्ये	अमन्यावहि	अमन्यामहि
Person	अमन्यथाः	अमन्येथाम्	अमन्यध्वम्
Person	अमन्यत	अमन्येताम्	अमन्यन्त

Imperative.

Person	मन्यै	मन्यावहै	मन्यामहै
Person	मन्यस्व	मन्येथाम्	मन्यध्वम्
[Person	मन्यताम्	मन्येताम्	मन्यन्ताम्

Potential.

I Person	मन्येय	मन्येवहि	मन्येमहि
II Person	मन्येथाः	मन्येयाथाम्	मन्येध्वम्
III Person	मन्येत	मन्येयाताम्	मन्येरन्

Passive forms are the same as in the Active.

3. मृष् " to endure "

Parasmaipada. Present Tense.

I Person	मृष्यामि	मृष्यावः	मृष्यामः
II Person	मृष्यसि	मृष्यथः	मृष्यथ
III Person	मृष्यति	मृष्यतः	मृष्यन्ति

Imperfect.

I Person	अमृष्यम्	अमृष्याव	अमृष्याम
II Person	अमृष्यः	अमृष्यतम्	अमृष्यत
III Person	अमृष्यत्	अमृष्यताम्	अमृष्यन्

Imperative.

I Person	मृष्याणि	मृष्याव	मृष्याम
II Person	मृष्य	मृष्यतम्	मृष्यत
III Person	मृष्यतु	मृष्यताम्	मृष्यन्तु

Potential.

I Person	मृष्येयम्	मृष्येव	मृष्येम
II Person	मृष्येः	मृष्येतम्	मृष्येत
III Person	मृष्येत्	मृष्येताम्	मृष्येयुः

Ātmanepada. Present Tense.

I Person	मृष्ये	मृष्यावहे	मृष्यामहे
II Person	मृष्यसे	मृष्येथे	मृष्यध्वे
III Person	मृष्यते	मृष्येते	मृष्यन्ते

Imperfect.

I Person	अमृष्ये	अमृष्यावहि	अमृष्यामहि
II Person	अमृष्यथाः	अमृष्येथाम्	अमृष्यध्वम्
III Person	अमृष्यत	अमृष्येताम्	अमृष्यन्त

Imperative.

[Person	मृष्यै	मृष्यावहै	मृष्यामहै
[Person	मृष्यस्व	मृष्येथाम्	मृष्यध्वम्
I Person	मृष्यताम्	मृष्येताम्	मृष्यन्ताम्

Potential.

Person	मृष्येय	मृष्येवहि	मृष्येमहि
[Person	मृष्येथाः	मृष्येयाथाम्	मृष्येध्वम्
I Person	मृष्येत	मृष्येयाताम्	मृष्येरन्

[Passive forms are the same as those of the Active in manepada]

4 नश् "to perish"

Active.

esent	नश्यामि	नश्यावः	नश्यामः
iperfect	अनश्यम्	अनश्याव	अनश्याम
iperative	नश्यानि	नश्याव	नश्याम
tential	नश्येयम्	नश्येव	नश्येम
ipersonal	नश्यते, अनश्यत, नश्यताम्, नश्येत		

5. नश् with वि "to Perish"

Active.

esent	विनश्यामि	विनश्यावः	विनश्यामः
perfect	व्यनश्यम्	व्यनश्याव	व्यनश्याम
perative	विनश्यानि	विनश्याव	विनश्याम
tential	विनश्येयम्	विनश्येव	विनश्येम
personal	विनश्यते, व्यनश्यत, विनश्यताम्, विनश्येत		

6. नश् with प्र "to Perish"

Active.

esent	प्रणश्यामि	प्रणश्यावः	प्रणश्यामः
perfect	प्राणश्यम्	प्राणश्याव	प्राणश्याम
perative	प्रणश्यानि	प्रणश्याव	प्रणश्याम
ential	प्रणश्येयम्	प्रणश्येव	प्रणश्येम
personal	प्रणश्यते, प्राणश्यत, प्रणश्यताम्, प्रणश्येत		

7. नृत् "to dance"

Active	नृत्यामि	अनृत्यम्	नृत्यानि	नृत्येयम्
Impersonal	नृत्यते	अनृत्यत	नृत्यताम्	नृत्येत

8. पुष् "to nourish"

Active	पुष्यामि	अपुष्यम्	पुष्याणि	पुष्येयम्
Passive	पुष्ये	अपुष्ये	पुष्यै	पुष्येय

9. मुह् "to lose sense"

Active	मुह्यामि	अमुह्यम्	मुह्यानि	मुह्येयम्
Impersonal	मुह्यते	अमुह्यत	मुह्यताम्	मुह्येत

10. लुभ् "to covet"

Active	लुभ्यामि	अलुभ्यम्	लुभ्यानि	लुभ्येयम्
Passive	लुभ्ये	अलुभ्ये	लुभ्यै	लुभ्येय

11. अस् "to throw"

Active	अस्यामि	आस्यम्	अस्यानि	अस्येयम्
Passive	अस्ये	आस्ये	अस्यै	अस्येय

12. अस् with निर् "to scatter"

Active	निरस्ये निरस्यामि	निरास्ये निरास्यम्	निरस्यै निरस्यानि	निरस्येय निरस्येयम्
Passive	निरस्ये	निरास्ये	निरस्यै	निरस्येय

13. अस् with प्र "to throw"

Active	प्रास्ये प्रास्यामि	प्रास्ये प्रास्यम्	प्रास्यै प्रास्यानि	प्रास्येय प्रास्येयम्
Passive	प्रास्ये	प्रास्ये	प्रास्यै	प्रास्येय

14 अस् with नि "to place," "to deposit"

Active	न्यस्ये न्यस्यामि	न्यास्ये न्यास्यम्	न्यस्यै न्यस्यानि	न्यस्येय न्यस्येयम्
Passive	न्यस्ये	न्यास्ये	न्यस्यै	न्यस्येय

15. अस् with अभि "to practise"

Active	अभ्यस्ये	अभ्यास्ये	अभ्यस्यै	अभ्यस्येय
	अभ्यस्यामि	अभ्यास्यम्	अभ्यस्यानि	अभ्यस्येयम्
Passive	अभ्यस्ये	अभ्यास्ये	अभ्यस्यै	अभ्यस्येय

16 अस् with वि "to elaborate" (points etc) "to cover"

Active	व्यस्ये	व्यास्ये	व्यस्यै	व्यस्येय
	व्यस्यामि	व्यास्यम्	व्यस्यानि	व्यस्येयम्
Passive	व्यस्ये	व्यास्ये	व्यस्यै	व्यस्येय

17 अस् with सम् "to summarise"

Active	समस्ये	समास्ये	समस्यै	समस्येय
	समस्यामि	समास्यम्	समस्यानि	समस्येयम्
Passive	समस्ये	समास्ये	समस्यै	समस्येय

18 अस् with अप "to refute"

Active	अपास्ये	अपास्ये	अपास्यै	अपास्येय
	अपास्यामि	अपास्यम्	अपास्यानि	अपास्येयम्
Passive	अपास्ये	अपास्ये	अपास्यै	अपास्येय

19 अस् with परा "to refute"

Active	परास्ये	परास्ये	परास्यै	परास्येय
	परास्यामि	परास्यम्	परास्यानि	परास्येयम्
Passive	परास्ये	परास्ये	परास्यै	परास्येय

20. अस् with वि and उद् "to refute"

Active	व्युदस्ये	व्युदास्ये	व्युदस्यै	व्युदस्येय
	व्युदस्यामि	व्युदास्यम्	व्युदस्यानि	व्युदस्येयम्
Passive	व्युदस्ये	व्युदास्ये		व्युदस्येप

21. कुस् "to embrace"

Active	कुस्यामि	अकुस्यम्	कुस्यानि	कुस्येयम्
Passive	कुस्ये	अकुस्ये	कुस्यै	कुस्येय

22. तुष् "to be satisfied"

Active	तुष्यामि	अतुष्यम्	तुष्याणि	तुष्येयम्
Impersonal	तुष्यते	अतुष्यत	तुष्यताम्	तुष्येत

23. तुष् with सम् "to be satisfied"

Active	सन्तुष्यामि	समतुष्यम्	सन्तुष्याणि	सन्तुष्येयम्
Impersonal	सन्तुष्यते	समतुष्यत	सन्तुष्यताम्	सन्तुष्येत

24. लुट् "to wallow"

Active	लुट्यामि	अलुट्यम्	लुट्यानि	लुट्येयम्
Impersonal	लुट्यते	अलुट्यत	लुट्यताम्	लुट्येत

25. शुष् "to dry"

Active	शुष्यामि	अशुष्यम्	शुष्याणि	शुष्येयम्
Impersonal	शुष्यते	अशुष्यत	शुष्यताम्	शुष्येत

26. कुप् "to be angry"

Active	कुप्यामि	अकुप्यम्	कुप्यानि	कुप्येयम्
Impersonal	कुप्यते	अकुप्यत	कुप्यताम्	कुप्येत

27. क्षुभ् "to be agitated"

Active	क्षुभ्यामि	अक्षुभ्यम्	क्षुभ्याणि	क्षुभ्येयम्
Impersonal	क्षुभ्यते	अक्षुभ्यत	क्षुभ्यताम्	क्षुभ्येत

28. क्षुभ् with प्र "to be agitated"

Active	प्रक्षुभ्यामि	प्राक्षुभ्यम्	प्रक्षुभ्याणि	प्रक्षुभ्येयम्
Impersonal	प्रक्षुभ्यते	प्राक्षुभ्यत	प्रक्षुभ्यताम्	प्रक्षुभ्येत

29 श्लिष् "to embrace"

Active	श्लिष्यामि	अश्लिष्यम्	श्लिष्याणि	श्लिष्येयम्
Passive	श्लिष्ये	अश्लिष्ये	श्लिष्यै	श्लिष्येय

30. श्लिष् witht वि "to become separate"

Active	विश्लिष्यामि	व्यश्लिष्यम्	विश्लिष्याणि	विश्लिष्येयम्
Impersonal	विश्लिष्यते	व्यश्लिष्यत	विश्लिष्यताम्	विश्लिष्येत

31. मद् [माद्] "to be elated"

Active	माद्यामि	अमाद्यम्	माद्यानि	माद्येयम्
Impersonal	मद्यते	अमद्यत	मद्यताम्	मद्येत

32. मद् [माद्] with प्र "to err"

Active	प्रमाद्यामि	प्रामाद्यम्	प्रमाद्यानि	प्रमाद्येयम्
Impersonal	प्रमद्यते	प्रामद्यत	प्रमद्यताम्	प्रवद्येत

33. मद् [माद्] with उद् "to be mad"

Active	उन्माद्यामि	उद्माद्यम्	उन्माद्यानि	उन्माद्येयम्
Impersonal	उन्मद्यते	उद्मद्यत	उन्मद्यताम्	उन्मद्येत

34. शम् [शाम्] "to become calm"

Active	शाम्यामि	अशाम्यम्	शाम्यानि	शाम्येयम्
Impersonal	शम्यते	अशम्यत	शम्यताम्	शम्येत

35. शम् [शाम्] with नि "to hear"

Active	निशाम्यामि	न्यशाम्यम्	निशाम्यानि	निशाम्येयम्
Passive	निशम्ये	न्यशम्ये	निशम्यै	निशम्येय

36. शम् [शाम्] with उप "to be unattached"

Active	उपशाम्यामि	उपाशाम्यम्	उपशाम्यानि	उपशाम्येयम्
Impersonal	उपशम्यते	उपाशम्यत	उपशम्यताम्	उपशम्येत

37 श्रम् [श्राम्] "to be weary"

Active	श्राम्यामि	अश्राम्यम्	श्राम्याणि	श्राम्येयम्
Impersonal	श्रम्यते	अश्रम्यत	श्रम्यताम्	श्रम्येत

38. श्रम् [श्राम्] with वि "to rest"

Active	विश्राम्यामि	व्यश्राम्यम्	विश्राम्याणि	विश्राम्येयम्
Impersonal	विश्रम्यते	व्यश्रम्यत	विश्रम्यताम्	विश्रम्येत

39. क्षम् [क्षाम्] "to forgive"

Active	क्षाम्यामि	अक्षाम्यम्	क्षाम्याणि	क्षाम्येयम्
Passive	क्षम्ये	अक्षम्ये	क्षम्यै	क्षम्येय

40. जन् [जा] "to be produced"

Active	जाये	अजाये	जायै	जायेय
Impersonal	जन्यते	अजन्यत	जन्यताम्	जन्येत

41. जन् [जा] with सम् "to take place"

Active	सञ्जाये	समजाये	सञ्जायै	सञ्जायेय
Impersonal	सञ्जन्यते	समजन्यत	सञ्जन्यताम्	सञ्जन्येत

42. युध् "to fight"

Active and Passive	युध्ये	अयुध्ये	युध्यै	युध्येय

43. रुध् with अनु "to obey"

Active and Passive	अनुरुध्ये	अन्वरुध्ये	अनुरुध्यै	अनुरुध्येय

44. ऋध् "to increase"

Active	ऋध्यामि	आर्ध्यम्	ऋध्यानि	ऋध्येयम्
Impersonal	ऋध्यते	आर्ध्यत	ऋध्यताम्	ऋध्येत

45 ऋध् with सम् "to prosper"

Active	समृध्यति	समार्ध्यम्	समृध्यानि	समृध्येयम्
Impersonal	समृध्यते	समार्ध्यत	समृध्यताम्	समृध्येत

46 मन् with अव "todisregard"

Active and Passive	अवमन्ये	अवामन्ये	अवमन्यै	अवमन्येय

47. मन् with अनु "to consent to"

Active and Passive	अनुमन्ये	अन्वमन्ये	अनुमन्यै	अनुमन्येय

48. मन् with अभि "to feel pride"

Active	अभिमन्ये	अभ्यमन्ये	अभिमन्यै	अभिमन्येय
Impersonal	अभिमन्यते	अभ्यमन्यत	अभिमन्यताम्	अभिमन्येत

49. मन् with वि "to disagree"

Active	विमन्ये	व्यमन्ये	विमन्यै	विमन्येय
Impersonal	विमन्यते	व्यमन्यत	विमन्यताम्	विमन्येत

50. मन् with सम् "to Honour," "to welcome"

Active and Passive	सम्मन्ये	सममन्ये	सम्मन्यै	सम्मन्येय

51. इष् "to go"

Active	इष्यामि	ऐष्यम्	इष्याणि	इष्येयम्
Impersonal	इष्यते	ऐष्यत	इष्यताम्	इष्येत

52 इष् with अनु "to search for"

Active	अन्विष्यामि	अन्वैष्यम्	अन्विष्याणि	अन्विष्येयम्
Passive	अन्विष्ये	अन्वैष्ये	अन्विष्यै	अन्विष्येय

53 इष् with प्र "to send"

Active	प्रेष्यामि	प्रैष्यम्	प्रेष्याणि	प्रेष्येयम्
Passive	प्रेष्ये	प्रैष्ये	प्रेष्यै	प्रेष्येद

54. पद् "to go"

Active and Passive	पद्ये	अपद्ये	पद्यै	पद्येय

55. पद् with उद् "to be produced"

Active	उत्पद्ये	उदपद्ये	उत्पद्यै	उत्पद्येय
Impersonal	उत्पद्यते	उदपद्यत	उत्पद्यताम	उत्पद्येत

56 पद् with प्रति "to begin" "to accept"

Active and Passive	प्रतिपद्ये	प्रत्यपद्ये	प्रतिपद्यै	प्रतिपद्येय

57. पद् with निस् "to result"

Active	निष्पद्ये	निरपद्ये	निष्पद्यै	निष्पद्येय
Impersonal	निष्पद्यते	निरपद्यत	निष्पद्यताम्	निष्पद्येत

58. पद् with आ "to happen"

Active	आपद्ये	आपद्ये	आपद्यै	आपद्येय
Impersonal	आपद्यते	आपद्यत	आपद्यताम्	आपद्येत

59. पद् with सम् "to evolve"

Active	संपद्ये	समपद्ये	संपद्यै	संपद्येय
Impersonal	संपद्यते	समपद्यत	संपद्यताम्	संपद्येत

60. विद् "to be"

Active	विद्ये	अविद्ये	विद्यै	विद्येय
Impersonal	विद्यते	अविद्यत	विद्यताम्	विद्येत

61. द्रुह् "to bear malice to"

Active	द्रुह्यामि	अद्रुह्यम्	द्रुह्याणि	द्रुह्येयम्
Impersonal	द्रुह्यते	अद्रुह्यत	द्रुह्यताम्	द्रुह्येत

62. द्रुह् with अभि "to be angry with"

Active	अभिद्रुह्यामि	अभ्यद्रुह्यम्	अभिद्रुह्याणि	अभिद्रुह्येयम्
Passive	अभिद्रुह्ये	अभ्यद्रुह्ये	अभिद्रुह्यै	अभिद्रुह्येय

63. द्रुह् with वि "to act traitor to"

Active	विद्रुह्यामि	व्यद्रुह्यम्	विद्रुह्याणि	विद्रुह्येयम्
Passive	विद्रुह्ये	व्युद्रुह्ये	विद्रुह्यै	विद्रुह्येय

64. भ्रम् "to wander"

Active	भ्राम्यामि	अभ्राम्यम्	भ्राम्याणि	भ्राम्येयम्
Impersonal	भ्रम्यते	अभ्रम्यत	भ्रम्यताम्	भ्रम्येत

[This root has the forms भ्रमामि भ्रम्यामि etc. when it belongs to I Conjugation.]

65. त्रस् "to tremble"

Active	{ त्रस्यामि त्रसामि	अत्रस्यम् अत्रसम्	त्रस्यानि त्रसानि	त्रस्येयम् त्रसेयम्
Impersonal	त्रस्यते	अत्रस्यत	त्रस्यताम्	त्रस्येत

66. त्रस् with सम् "to fear"

Active	{ सन्त्रस्यामि { सन्त्रसामि	समत्रस्यम् समत्रसम्	सन्त्रस्यानि सन्त्रसानि	सन्त्रस्येयम् सन्त्रसेयम्
Impersonal	सन्त्रस्यते	समत्रस्यत	सन्त्रस्यताम्	सन्त्रस्येत

67. यस् "to endeavour"

Active	यस्यामि यसामि	अयस्यम् अयसम्	यस्यानि यसानि	यस्येयम् यसेयम्
Impersonal	यस्यते	अयस्यत	यस्यताम्	यस्येत

68 यस् with सम् "to endeavour"

Active	संयस्यामि संयसामि	समयस्यम् समयसम्	संयस्यानि संयसानि	संयस्येयम् संयसेयम्
Impersonal	संयस्यते	समयस्यत	संयस्यताम्	संयस्येत

69. यस् with प्र "to endeavour"

Active	प्रयस्यामि	प्रायस्यम्	प्रयस्यानि	प्रयस्येयम्
Impersonal	प्रयस्यते	प्रायस्यत	प्रयस्यताम्	प्रयस्येत

70. यस् with आ "to take pains"

Active	आयस्यामि	आयस्यम्	आयस्यानि	आयस्येयम्
Impersonal	आयस्यते	आयस्यत	आयस्यताम्	आयस्येत

71. लुप् "to vanish"

Active	लुप्यामि	अलुप्यम्	लुप्यानि	लुप्येयम्
Impersonal	लुप्यते	अलुप्यत	लुप्यताम्	लुप्येत

72. व्यध् "to pierce," "to wound"

Active	विध्यामि	अविध्यम्	विध्यानि	विध्येयम्
Passive	विध्ये	अविध्ये	विध्यै	विध्येय

73. सो "to finish"

Active	स्यामि	अस्यम्	स्यानि	स्येयम्
Passive	सीये	असीये	सीयै	सीयेय

74. सो with अव "to abandon"

Active	अवस्यामि	अवास्यम्	अवस्यानि	अवस्येयम्
Passive	अवसीये	अवासीये	अवसीयै	अवसीयेय

75. सो with वि "to abandon"

Active	विष्यामि	व्यष्यम्	विष्याणि	विष्येयम्
Passive	विषीये	व्यषीये	विषीयै	विषीयेय

76. सो with अधि and अव "to decide"

Active	अध्यवस्यामि	अध्यवास्यम्	अध्यवस्यानि	अध्यवस्येयम्
Passive	अध्यवसीये	अध्यवासीये	अध्यवसीयै	अध्यवसीयेय

77. सो with वि and अव "to endeavour"

Active	व्यवस्यामि	व्यवास्यम्	व्यवस्यानि	व्यवस्येयम्
Impersonal	व्यवसीयते	व्यवासीयत	व्यवसीयताम्	व्यवसीयेत

78. सो with परि and अव "to end," "to die"

Active	पर्यवस्यामि	पर्यवास्यम्	पर्यवस्यानि	पर्यवस्येयम्
Impersonal	पर्यवसीयते	पर्यवासीयत	पर्यवसीयताम्	पर्यवसीयेत

79. क्लिद् "to be wet"

Active	क्लिद्यामि	अक्लिद्यम्	क्लिद्यानि	क्लिद्येयम्
Impersonal	क्लिद्यते	अक्लिद्यत	क्लिद्यताम्	क्लिद्येत

80. नह् "to bind"

Active	{ नह्ये { नह्यामि	अनह्ये अनह्यम्	नह्यै नह्यानि	नह्येय नह्येयम्
Passive	नह्ये	अनह्ये	नह्यै	नह्येय

SUPPLEMENT II FOR CHAPTER II.

Important Roots of the IV Conjugation.

No.	Root	Meaning.	Present.		Imperfect.	
			Active	Passive or Impersonal	Active.	Passive or Impersonal.
1	जॄ [जीर्]	to become old	जीर्यामि	जीर्यते	अजीर्यम्	अजीर्यत
2	तम् [ताम्]	to be weary / to long for	ताम्यामि	तम्यते	अताम्यम्	अतम्यत
3	तृप्	to be satisfied	तृप्यामि	तृप्यते	अतृप्यम्	अतृप्यत
4	दुष्	to become bad	दुष्यामि	दुष्यते	अदुष्यम्	अदुष्यत
5	दृप्	to be happy / to be elated	दृप्यामि	दृप्यते	अदृप्यम्	अदृप्यत
6	पुष्प्	to blossom	पुष्प्यामि	पुष्प्यते	अपुष्प्यम्	अपुष्प्यत
7	प्लुष्	to burn	प्लुष्यामि	प्लुष्ये	अप्लुष्यम्	अप्लुष्ये
8	शुध्	to be pure	शुध्यामि	शुध्यते	अशुध्यम्	अशुध्यत
9	सिध्	to be fulfilled	सिध्यामि	सिध्यते	असिध्यम्	असिध्यत

No.	Root.	Meaning.	Present Active.	Present Passive or Impersonal.	Imperfect. Active.	Imperfect. Passive or Impersonal.
10	सिव् [सीव्]	to sew	सीव्यामि	सीव्ये	असीव्यम्	असीव्ये
11	स्विद्	to perspire	स्विद्यामि	स्विद्यते	अस्विद्यम्	अस्विद्यत
12	क्लिश्	to be afflicted	क्लिश्ये	क्लिश्यते	अक्लिश्ये	अक्लिश्यत
13	खिद्	to be pained	खिद्ये	खिद्यते	अखिद्ये	अखिद्यत
14	दू	to be pained	दूये	दूयते	अदूये	अदूयत
15	सू	to deliver (child)	सूये	सूये	असूये	असूये
16	ली	cling to	लीये	लीयते	अलीये	अलीयत
17	तृष्	to be thirsty	तृष्यामि	तृष्यते	अतृष्यम्	अतृष्यत
18	रध्	to injure	रध्यामि	रध्ये	अरध्यम्	अरध्ये
19	स्निह्	to feel affectionate	स्निह्यामि	स्निह्यते	अस्निह्यम्	अस्निह्यत
20	दो [द्]	to cut	द्यामि	दीये	अद्यम्	अदीये
21	तप्	to be powerful	तप्ये	तप्यते	अतप्ये	अतप्यत
22	अण्	to live	अण्ये	अण्यते	आण्ये	आण्यत
23	दीप्	to shine	दीप्ये	दीप्यते	अदीप्ये	अदीप्यत

24	बुध्	to know	बुध्ये	बुध्ये	अबुध्ये	अबुध्ये
25	युज्	to be in ecstasy	युज्ये	युज्यते	अयुज्ये	अयुज्यत
26	स्नस्	to abandon	स्नस्यामि	स्नस्ये	अस्नस्यम्	अस्नस्ये
27	क्षिप्	to throw	क्षिप्यामि	क्षिप्ये	अक्षिप्यम्	अक्षिप्ये
28	सह्	to be satisfied	सह्यामि	सह्यते	असह्यम्	असह्यत
29	डी	to fly	डीये	डीयते	अडीये	अडीयत
30	प्री	to satisfy	प्रीये	प्रीये	अप्रीये	अप्रीये
31	स्नुह्	to vomit	स्नुह्यामि	स्नुह्ये	अस्नुह्यम्	अस्नुह्ये
32	जस्	to release	जस्यामि	जस्ये	अजस्यम्	अजस्ये

CHAPTER III

VI Conjugation (तुदादिः)

[The sign of this conjugation is also अ but unlike the I conjugation the final vowels and the penultimate short ones of roots of this conjugation do not take their Guṇa Substitute. There are altogether 157 primary roots in this conjugation of which 135 take exclusively Parasmaipada terminations, 10 Ātmanepada terminations while the remaining 12 take either. Many of these roots are not commonly used in the classical literature. Important ones are dealt with in this Chapter.]

1. इष् [इच्छ्] "to wish"

Active.

Present Tense	इच्छामि	इच्छावः	इच्छामः
	इच्छसि	इच्छथः	इच्छथ
	इच्छति	इच्छतः	इच्छन्ति
Imperfect	ऐच्छम्	ऐच्छाव	ऐच्छाम
	ऐच्छः	ऐच्छतम्	ऐच्छन
	ऐच्छन्	ऐच्छताम्	ऐच्छन्
Imperative	इच्छानि	इच्छाव	इच्छाम
	इच्छ	इच्छतम्	इच्छत
	इच्छतु	इच्छताम्	इच्छन्तु
Potential	इच्छेयम्	इच्छेव	इच्छेम
	इच्छेः	इच्छेतम्	इच्छेत
	इच्छेत्	इच्छेताम्	इच्छेयुः

Passive.

Present Tense	इष्ये	इष्यावहे	इष्यामहे
	इष्यसे	इष्येथे	इष्यध्वे
	इष्यते	इष्येते	इष्यन्ते

Imperfect	ऐष्ये	ऐष्यावहि	ऐष्यामहि
	ऐष्यथाः	ऐष्येथाम्	ऐष्यध्वम्
	ऐष्यत	ऐष्येताम्	ऐष्यन्त
Imperative	इष्यै		इष्यामहै
	इष्यस्व	इष्येथाम्	इष्यध्वम्
	इष्यताम्	इष्येताम्	इष्यन्ताम्
Potential	इष्येय	इष्येवहि	इष्येमहि
	इष्येथाः	इष्येयाथाम्	इष्येध्वम्
	इष्येत	इष्येयाताम्	इष्येरन्

2 इष् [इच्छ्] with प्रति "to accept"

Active.

Present Tense	प्रतीच्छामि	प्रतीच्छावः	प्रतीच्छामः
Imperfect	प्रत्यैच्छम्	प्रत्यैच्छाव	प्रत्यैच्छाम
Imperative	प्रतीच्छानि	प्रतीच्छाव	प्रतीच्छाम
Potential	प्रतीच्छेयम्	प्रतीच्छेव	प्रतीच्छेम

Passive

Present Tense	प्रतीष्ये	प्रतीष्यावहे	प्रतीष्यामहे
Imperfect	प्रत्यैष्ये	प्रत्यैष्यावहि	प्रत्यैष्यामहि
Imperative	प्रतीष्यै	प्रतीष्यावहै	प्रतीष्यामहै
Potential	प्रतीष्येय	प्रतीष्येवहि	प्रतीष्येमहि

3. प्रच्छ् [पृच्छ्] "to ask"

Active.

Present Tense	पृच्छामि	पृच्छावः	पृच्छामः
Imperfect	अपृच्छम्	अपृच्छाव	अपृच्छाम
Imperative	पृच्छानि	पृच्छाव	पृच्छाम
Potential	पृच्छेयम्	पृच्छेव	पृच्छेम

Passive.

Present Tense	पृच्छ्ये	पृच्छ्यावहे	पृच्छ्यामहे
Imperfect	अपृच्छ्ये	अपृच्छ्यावहि	अपृच्छ्यामहि

Imperative	पृच्छ्यै	पृच्छ्यावहै	पृच्छ्यामहै
Potential	पृच्छ्येय	पृच्छ्येवहि	पृच्छ्येमहि

4. प्रच्छ् [पृच्छ्] with आ "to take leave of"

Active.

Present Tense	आपृच्छे	आपृच्छावहे	आपृच्छामहे
Imperfect	आपृच्छे	आपृच्छावहि	आपृच्छामहि
Imperative	आपृच्छै	आपृच्छावहै	आपृच्छामहै
Potential	आपृच्छेय	आपृच्छेवहि	आपृच्छेमहि

Passive.

Present Tense	आपृच्छ्ये	आपृच्छ्यावहे	आपृच्छ्यामहे
Imperfect	आपृच्छ्ये	आपृच्छ्यावहि	आपृच्छ्यामहि
Imperative	आपृच्छ्यै	आपृच्छ्यावहै	आपृच्छ्यामहै
Potential	आपृच्छ्येय	आपृच्छ्येवहि	आपृच्छ्येमहि

5. प्रच्छ् [पृच्छ्] with सम् "to guess"

Active.

Transitive in Parasmaipada. Intransitive in Ātmanepada

Present Tense	संपृच्छामि संपृच्छे	संपृच्छावः संपृच्छावहे	संपृच्छामः संपृच्छामहे
Imperfect	समपृच्छम् समपृच्छे	समपृच्छाव समपृच्छावहि	समपृच्छाम समपृच्छामहि
Imperative	संपृच्छानि संपृच्छै	संपृच्छाव संपृच्छावहै	संपृच्छाम संपृच्छामहै
Potential	संपृच्छेयम् संपृच्छेय	संपृच्छेव संपृच्छेवहि	संपृच्छेम संपृच्छेमहि

Impersonal III P. Sing. सपृंच्छ्यते समपृच्छ्यत संपृच्छ्यताम् संपृच्छ्येत

Passive.

Present Tense	संपृच्छ्ये	संपृच्छ्यावहे	संपृच्छ्यामहे
Imperfect	समपृच्छ्ये	समपृच्छ्यावहि	समपृच्छ्यामहि

Imperative	संपृच्छ्यै	संपृच्छ्यावहै	संपृच्छ्यामहै
Potential	संपृच्छ्येय	संपृच्छ्येवहि	संपृच्छ्येमहि

6 मुच् [मुञ्च्] "to leave," "to release"

Active.

Present Tense	मुञ्चामि / मुञ्चे	मुञ्चावः / मुञ्चावहे	मुञ्चामः / मुञ्चामहे
Imperfect	अमुञ्चम् / अमुञ्चे	अमुञ्चाव / अमुञ्चावहि	अमुञ्चाम / अमुञ्चामहि
Imperative	मुञ्चानि / मुञ्चै	मुञ्चाव / मुञ्चावहै	मुञ्चाम / मुञ्चामहै
Potential	मुञ्चेयम् / मुञ्चेय	मुञ्चेव / मुञ्चेवहि	मुञ्चेम / मुञ्चेमहि

Passive.

Present Tense	मुच्ये	मुच्यावहे	मुच्यामहे
Imperfect	अमुच्ये	अमुच्यावहि	अमुच्यामहि
Imperative	मुच्यै	मुच्यावहै	मुच्यामहै
Potential	मुच्येय	मुच्येवहि	मुच्येमहि

7. विश् "to enter"

Active	विशामि	अविशम्	विशानि	विशेयम्
Passive	विश्ये	अविश्ये	विश्यै	विश्येय

8. विश् with अभि and नि "to desire"

Active	अभिनिविशे	अभिन्यविशे	अभिनिविशै	अभिनिविशेय
Passive	अभिनिविश्ये	अभिन्यविश्ये	अभिनिविश्यै	अभिनिविश्येय

9. विश् with उप "to sit"

Active	उपविशामि	उपाविशम्	उपविशानि	उपविशेयम्
Imper III P	उपविश्यते	उपाविश्यत	उपविश्यताम्	उपविश्येत

10 विश् with सम् "to lie down," "to sleep"

Active	संविशामि	समविशम्	संविशानि	संविशेयम्
Impersonal	संविश्यते	समविश्यत	संविश्यताम्	संविश्येत

11. विश् with प्र "to enter"

Active	प्रविशामि	प्राविशम्	प्रविशानि	प्रविशेयम्
Passive	प्रविश्ये	प्राविश्ये	प्रविश्यै	प्रविश्येय

12. विश् with वि "to dawn"

Active	विविशामि	व्यविशम्	विविशानि	विविशेयम्
Impersonal	विविश्यते	व्यविश्यत	विविश्यताम्	विविश्येत

13. सृज् "to create"

Active	सृजामि	असृजम्	सृजानि	सृजेयम्
Passive	सृज्ये	असृज्ये	सृज्यै	सृज्येय

14. सृज् with अति "to distribute," "to give"

Active	अतिसृजामि	अत्यसृजम्	अतिसृजानि	अतिसृजेयम्
Passive	अतिसृज्ये	अत्यसृज्ये	अतिसृज्यै	अतिसृज्येय

15. सृज् with उद् "to abandon"

Active	उत्सृजामि	उदसृजम्	उत्सृजानि	उत्सृजेयम्
Passive	उत्सृज्ये	उदसृज्ये	उत्सृज्यै	उत्सृज्येय

16 सृज् with वि "to abandon"

Active	विसृजामि	व्यसृजम्	विसृजानि	विसृजेयम्
Passive	विसृज्ये	व्यसृज्ये	विसृज्यै	विसृज्येय

17 सृज् with सम् "to mix"

Active	संसृजामि	समसृजम्	संसृजानि	संसृजेयम्
Passive	संसृज्ये	समसृज्ये	संसृज्यै	संसृज्येय

18. स्पृश् "to touch"

Active	स्पृशामि	अस्पृशम्	स्पृशानि	स्पृशेयम्
Passive	स्पृश्ये	अस्पृश्ये	स्पृश्यै	स्पृश्येय

19. स्पृश् with उप "to take in water" [as a ritual]

Active	उपस्पृशामि	उपास्पृशम्	उपस्पृशानि	उपस्पृशेयम्
Passive	उपस्पृश्ये	उपास्पृश्ये	उपस्पृश्यै	उपस्पृश्येय

20 स्पृश् with सम् "" to touch "

Active	संस्पृशामि	समस्पृशम्	संस्पृशानि	संस्पृशेयम्
Passive	संस्पृश्ये	समस्पृश्ये	संस्पृश्यै	संस्पृश्येय

21. क्षिप् " to throw "

Active	क्षिपामि	अक्षिपम्	क्षिपाणि	क्षिपेयम्
	क्षिपे	अक्षिपे	क्षिपै	क्षिपेय
Passive	क्षिप्ये	अक्षिप्ये	क्षिप्यै	क्षिप्येय

22 क्षिप् with अधि ' to abuse "

Active	अधिक्षिपामि	अध्यक्षिपम्	अधिक्षिपाणि	अधिक्षिपेयम्
	अधिक्षिपे	अध्यक्षिपे	अधिक्षिपै	अधिक्षिपेय
Passive	अधिक्षिप्ये	अध्यक्षिप्ये	अधिक्षिप्यै	अधिक्षिप्येय

23 क्षिप् with आ " to censure "

Active	आक्षिपामि	आक्षिपम्	आक्षिपाणि	आक्षिपेयम्
	आक्षिपे	आक्षिपे	आक्षिपै	आक्षिपेय
Passive	आक्षिप्ये	आक्षिप्ये	आक्षिप्यै	आक्षिप्येय

24. क्षिप् with उद् " to raise up," " to throw up "

Active	उत्क्षिपामि	उदक्षिपम्	उत्क्षिपाणि	उत्क्षिपेयम्
	उत्क्षिपे	उदक्षिपे	उत्क्षिपै	उत्क्षिपेय
Passive	उत्क्षिप्ये	उदक्षिप्ये	उत्क्षिप्यै	उत्क्षिप्येय

25 क्षिप् with नि " to deposit "

Active	निक्षिपामि	न्यक्षिपम्	निक्षिपाणि	निक्षिपेयम्
	निक्षिपे	न्यक्षिपे	निक्षिपै	निक्षिपेय
Passive	निक्षिप्ये	न्यक्षिप्ये	निक्षिप्यै	निक्षिप्येय

26. क्षिप् with प्रति " to abuse "

Active	प्रतिक्षिपामि	प्रत्यक्षिपम्	प्रतिक्षिपाणि	प्रतिक्षिपेयम्
Passive	प्रतिक्षिप्ये	प्रत्यक्षिप्ये	प्रतिक्षिप्यै	प्रतिक्षिप्येय

27. क्षिप् with प्र "to make over"

Active	प्रक्षिपामि	प्राक्षिपम्	प्रक्षिपाणि	प्रक्षिपेयम्
	प्रक्षिपे	प्राक्षिपे	प्रक्षिपै	प्रक्षिपेय
Passive	प्रक्षिप्ये	प्राक्षिप्ये	प्रक्षिप्यै	प्रक्षिप्येय

28 क्षिप् with परि "to tie round"

Active	परिक्षिपामि	पर्यक्षिपम्	परिक्षिपाणि	परिक्षिपेयम्
	परिक्षिपे	पर्यक्षिपे	परिक्षिपै	परिक्षिपेय
Passive	परिक्षिप्ये	पर्यक्षिप्ये	परिक्षिप्यै	परिक्षिप्येय

29 क्षिप् with वि "to scatter"

Active	विक्षिपामि	व्यक्षिपम्	विक्षिपाणि	विक्षिपेयम्
	विक्षिपे	व्यक्षिपे	विक्षिपै	विक्षिपेय
Passive	विक्षिप्ये	व्यक्षिप्ये	विक्षिप्यै	विक्षिप्येय

30. क्षिप् with सम् "to summarise"

Active	संक्षिपामि	समक्षिपम्	संक्षिपाणि	संक्षिपेयम्
	संक्षिपे	समक्षिपे	संक्षिपै	संक्षिपेय
Passive	संक्षिप्ये	समक्षिप्ये	संक्षिप्यै	संक्षिप्येय

31 तुद् "to inflict pain on"

Active	तुदामि	अतुदम्	तुदानि	तुदेयम्
	तुदे	अतुदे	तुदै	तुदेय
Passive	तुद्ये	अतुद्ये	तुद्यै	तुद्येय

32. दिश् "to give," "to distribute"

Active	दिशामि	अदिशम्	दिशानि	दिशेयम्
	दिशे	अदिशे	दिशै	दिशेय
Passive	दिश्ये	अदिश्ये	दिश्यै	दिश्येय

33. दिश् with आ "to command"

Active	आदिशामि	आदिशम्	आदिशानि	आदिशेयम्
	आदिशे	आदिशे	आदिशै	आदिशेय
Passive	आदिश्ये	आदिश्ये	आदिश्यै	आदिश्येय

34. दिश् with उद् "to aim at"

Active	उद्दिशामि	उददिशम्	उद्दिशानि	उद्दिशेयम्
	उद्दिशे	उददिशे	उद्दिशै	उद्दिशेय
Passive	उद्दिश्ये	उददिश्ये	उद्दिश्यै	उद्दिश्येय

35. दिश् with अप "to aim at"

Active	अपदिशामि	अपादिशम्	अपदिशानि	अपदिशेयम्
	अपदिशे	अपादिशे	अपदिशै	अपदिशेय
Passive	अपदिश्ये	अपादिश्ये	अपदिश्यै	अपदिश्येय

36. दिश् with निर् "to command," "to indicate"

Active	निर्दिशामि	निरदिशम्	निर्दिशानि	निर्दिशेयम्
	निर्दिशे	निरदिशे	निर्दिशै	निर्दिशेय
Passive	निर्दिश्ये	निरदिश्ये	निर्दिश्यै	निर्दिश्येय

37. दिश् with सम् "to send a message"

Active	सन्दिशामि	समदिशम्	सन्दिशानि	सन्दिशेयम्
	सन्दिशे	समदिशे	सन्दिशै	सन्दिशेय
Passive	सन्दिश्ये	समदिश्ये	सन्दिश्यै	सन्दिश्येय

38 सिच् [सिञ्च्] "to sprinkle"

Active	सिञ्चामि	असिञ्चम्	सिञ्चानि	सिञ्चेयम्
	सिञ्चे	असिञ्चे	सिञ्चै	सिञ्चेय
Passive	सिच्य	असिच्ये	सिच्यै	सिच्येय

39 सिच् [सिञ्च्] with अभि "to pour water over" (while crowning)

Active	अभिषिञ्चामि	अभ्यषिञ्चम्	अभिषिञ्चानि	अभिषिञ्चेयम्
	अभिषिञ्चे	अभ्यषिञ्चे	अभिषिञ्चै	अभिषिञ्चेय
Passive	अभिषिच्ये	अभ्यषिच्ये	अभिषिच्यै	अभिषिच्येय

40. सिच् [सिञ्च्] with नि "to pour in"

Active	निषिञ्चामि	न्यषिञ्चम्	निषिञ्चानि	निषिञ्चेयम्
	निषिञ्चे	न्यषिञ्चे	निषिञ्चै	निषिञ्चेय

Passive	निषिच्ये	न्यषिच्ये	निषिच्यै	निषिच्येय

41 उञ्छ् "to glean"

Active	उञ्छामि	औञ्छम्	उञ्छानि	उञ्छेयम्
Passive	उञ्छ्ये	औञ्छ्ये	उञ्छ्यै	उञ्छ्येय

42 कृष् "to plough"

Active	कृषामि	अकृषम्	कृषाणि	कृषेयम्
	कृषे	अकृषे	कृषै	कृषेय
Passive	कृष्ये	अकृष्ये	कृष्यै	कृष्येय

43 स्फुर् "to throb"

Active	स्फुरामि	अस्फुरम्	स्फुराणि	स्फुरेयम्
Impersonal	स्फूर्यते	अस्फूर्यत	स्फूर्यताम्	स्फूर्येत

44. स्फुर् with वि "to throb" "to appear"

Active	विस्फुरामि विष्फुरामि	व्यस्फुरम्	विस्फुराणि विष्फुराणि	विस्फुरेयम् विष्फुरेयम्
Impersonal	विस्फूर्यते विष्फूर्यते	व्यस्फूर्यत	विस्फूर्यताम् विष्फूर्यताम्	विस्फूर्येत विष्फूर्येत

45. मृ [म्रिय्] "to die"

Active	म्रिये	अम्रिये	म्रियै	म्रियेय
Impersonal	म्रियते	अम्रियत	म्रियताम्	म्रियेत

46. विद् [विन्द्] "to obtain"

Active	विन्दामि	अविन्दम्	विन्दानि	विन्देयम्
	विन्दे	अविन्दे	विन्दै	विन्देय
Passive	विद्ये	अविद्ये	विद्यै	विद्येय

47. मृश् "to touch"

Active	मृशामि	अमृशम्	मृशानि	मृशेयम्
Passive	मृश्ये	अमृश्ये	मृश्यै	मृश्येय

48. मृश् with वि "to examine critically"

Active	विमृशामि	व्यमृशम्	विमृशानि	विमृशेयम्
Passive	विमृश्ये	व्यमृश्ये	विमृश्यै	विमृश्येय

49. मृश् with परा "to conjecture"

Active	परामृशामि	परामृशम्	परामृशानि	परामृशेयम्
Passive	परामृश्ये	परामृश्ये	परामृश्यै	परामृश्येय

50. मृश् with आ "to touch"

Active	आमृशामि	आमृशम्	आमृशानि	आमृशेयम्
Passive	आमृश्ये	आमृश्ये	आमृश्यै	आमृश्येय

51 लज्ज् "to feel shame"

Active	लज्जे	अलज्जे	लज्जै	लज्जेय
Impersonal	लज्ज्यते	अलज्ज्यत	लज्ज्यताम्	लज्ज्येत

52. दिश् with उप "to teach," "to advise"

Active	उपदिशामि	उपादिशम्	उपदिशानि	उपदिशेयम्
	उपदिशे	उपादिशे	उपदिशै	उपदिशेय
Passive	उपदिश्ये	उपादिश्ये	उपदिश्यै	उपदिश्येय

53 कृत् [कृन्त्] "to cut"

Active	कृन्तामि	अकृन्तम्	कृन्तानि	कृन्तेयम्
Passive	कृत्ये	अकृत्ये	कृत्यै	कृत्येय

54 कॄ [किर्] "to scatter"

Active	किरामि	अकिरम्	किराणि	किरेयम्
Passive	कीर्ये	अकीर्ये	कीर्यै	कीर्येय

55 कॄ [किर्] with वि "to scatter"

Active	विकिरामि	व्यकिरम्	विकिराणि	विकिरेयम्
Passive	विकीर्ये	व्यकीर्ये	विकीर्यै	विकीर्येय

6 कॄ [किर्] with सम् ' to mingle indiscriminately "

Active	संकिरामि	समकिरम्	संकिराणि	संकिरेयम्
Passive	संकीर्ये	समकीर्ये	संकीर्यै	संकीर्येय

57 कॄ [किर्] with प्र " to sow "

Active	प्रकिरामि	प्राकिरम्	प्रकिराणि	प्रकिरेयम्
Passive	प्रकीर्ये	प्राकीर्ये	प्रकीर्यै	प्रकीर्येय

58. त्रुट् " to break", " to snap " [Transitive and Intransitive]

Active	त्रुटामि त्रुट्यामि	अत्रुटम् अत्रुट्यम्	त्रुटानि त्रुट्यानि	त्रुटेयम् त्रुट्येयम्
Passive	त्रुट्ये	अत्रुट्ये	त्रुट्यै	त्रुट्येय
Impersonal III P	त्रुट्यते	अत्रुट्यत	त्रुट्यताम्	त्रुट्येत

59. धू " to shake "

Active	धुवामि	अधुवम्	धुवानि	धुवेयम्
Passive	धूये	अधूये	धूयै	धूयेय

60 कॄ [किर्] with उप " to mow ", " to cut "

Active	उपस्किरामि	उपास्किरम्	उपस्किराणि	उपस्किरेयम्
Passive	उपस्कीर्ये	उपास्कीर्ये	उपस्कीर्यै	उपस्कीर्येय

61. कॄ [किर्] with प्रति " to injure "

Active	प्रतिस्किरामि	प्रत्यस्किरम्	प्रतिस्किराणि	प्रतिस्किरेयम्
Passive	प्रतिस्कीर्ये	प्रत्यस्कीर्ये	प्रतिस्कीर्यै	प्रतिस्कीर्येय

62. मस्ज् [मज्ज्] " to sink " " to bathe "

Active	मज्जामि	अमज्जम्	मज्जानि	मज्जेयम्
Impersonal	मज्ज्यते	अमज्ज्यत	मज्ज्यताम्	मज्ज्येत

63. भ्रस्ज् [भृज्ज्] "to scorch"

Active	भृज्जामि	अभृज्जम्	भृज्जानि	भृज्जेयम्
	भृज्जे	अभृज्जे	भृज्जै	भृज्जेय
Passive	भृज्ज्ये	अभृज्ज्ये	भृज्ज्यै	भृज्ज्येय

64 लिप् [लिम्प्] "to anoint"

Active	लिम्पामि	अलिम्पम्	लिम्पानि	लिम्पेयम्
	लिम्पे	अलिम्पे	लिम्पै	लिम्पेय
Passive	लिप्ये	अलिप्ये	लिप्यै	लिप्येय

65 लिप् [लिम्प्] with अनु "to smear" (sandal paste etc)

Active	अनुलिम्पामि	अन्वलिम्पम्	अनुलिम्पानि	अनुलिम्पेयम्
	अनुलिम्पे	अन्वलिम्पे	अनुलिम्पै	अनुलिम्पेय
Passive	अनुलिप्ये	अन्वलिप्ये	अनुलिप्यै	अनुलिप्येय

66 लुप् [लुम्प्] "to break", "to cut"

Active	लुम्पामि	अलुम्पम्	लुम्पानि	लुम्पेयम्
	लुम्पे	अलुम्पे	लुम्पै	लुम्पेय
Passiv	लुप्ये	अलुप्ये	लुप्यै	लुप्येय

67 व्रश्च् [वृश्च्] "to cut," "to mow"

Active	वृश्चामि	अवृश्चम्	वृश्चानि	वृश्चेयम्
Passive	वृश्च्ये	अवृश्च्ये	वृश्च्यै	वृश्च्येय

68 सू [सुव्] "to impel" "to push forward"

Active	सुवामि	असुवम्	सुवानि	सुवेयम्
Passive	सूये	असूये	सूयै	सूयेय

69. गॄ [गिर्] "to swallow"

Active	गिरामि	अगिरम्	गिराणि	गिरेयम्
	गिलामि	अगिलम्	गिलानि	गिलेयम्
Passive	गीर्ये	अगीर्ये	गीर्यै	गीर्येय

70 गॄ [गिर्] with अव "to promise"

Active	अवगिरे	अवागिरे	अवगिरै	अवगिरेय
	अवगिले	अवागिले	अवगिलै	अवगिलेय
Passive	अवगीर्ये	अवागीर्ये	अवगीर्यै	अवगीर्येय

71. गॄ [गिर्] with "सम्" to promise

Active	सङ्गिरे	समगिरे	सङ्गिरै	सङ्गिरेय
	सङ्गिले	समगिले	सङ्गिलै	सङ्गिलेय
Passive	सङ्गीर्ये	समगीर्ये	सङ्गीर्यै	सङ्गीर्येय

72 लिख् "to write"

Active	लिखामि	अलिखम्	लिखानि	लिखेयम्
Passive	लिख्ये	अलिख्ये	लिख्यै	लिख्येय

73. धि [धिय्] "to hold"

Active	धियामि	अधियम्	धियानि	धियेयम्
Passive	धीये	अधीये	धीयै	धीयेय

74 क्षि "to dwell"

Active	क्षियामि	अक्षियम्	क्षियाणि	क्षियेयम्
Impersonal	क्षीयते	अक्षीयत	क्षीयताम्	क्षीयेत

75 दृ [द्रिय्] with आ "to respect", "to regard"

Active and Passive	आद्रिये	आद्रिये	आद्रियै	आद्रियेय

SUPPLEMENT TO CHAPTER III

[The following list gives some important roots of the VI conjugation not given above with the forms in Present and Imperfect].

No	Root.	Meaning	Present		Imperfect	
			Active	Passive or Impersonal.	Active.	Passive or Impersonal
1	जुष्	to like to enjoy	जुषे	जुष्ये	अजुषे	अजुष्ये
2	नुद्	to impel	नुदामि, नुदे	नुद्ये	अनुदम्, अनुदे	अनुद्ये
3	विज् with उद्	to fear to tremble	उद्विजे	उद्विज्यते	उदविजे	उदविज्यत
4	व्यच् [विच्]	to cheat	विचामि	विच्ये	अविचम्	अविच्ये
5	उज्झ्	to abandon	उज्झामि	उज्झ्ये	औज्झम्	औज्झ्ये
6	मुण्	to promise	मुणामि	मुण्ये	अमुणम्	अमुण्ये
7	क्षुर्	to shave to plough	क्षुरामि	क्षूर्ये	अक्षुरम्	अक्षूर्ये

No	Root.	Meaning.	Present		Imperfect.	
			Active.	Passive or Impersonal.	Active.	Passive or Impersonal
8	गु [गुव्]	to evacuate bowels	गुवामि	गूयते	अगुवम्	अगूयत
9	नू [नुव्]	to praise	नुवामि	नूये	अनुवम्	अनूये
10	पृ [प्रिय्] with वि and आ	to set about	व्याप्रिये	व्याप्रियते	व्याप्रिये	व्याप्रियत
11	रि	to go	रियामि	रीये	अरियम्	अरीये
12	मिल्	to join (Intransitive)	मिलामि, मिले	मिल्यते	अमिलम्, अमिले	अमिल्यत
13	खिद् [खिन्द्]	to afflict	खिन्दामि	खिद्ये	अखिन्दम्	अखिद्ये
14	पिश् [पिंश्]	to form / to light	पिंशामि	पिश्ये	अपिंशम्	अपिश्ये
15	रिश्	to injure	रिशामि	रिश्ये	अरिशम्	अरिश्ये
16	गुर्	to endeavour	गुरे	गूर्यते	अगुरे	अगूर्यत
17	कुर्	to sound	कुरामि	कूर्यते	अकुरम्	अकूर्यत
18	शिल्	to glean	शिलामि	शिल्ये	अशिलम्	अशिल्ये

CHAPTER IV.

Roots of the X Conjugation.

[There are 410 primary roots in the tenth conjugation Of these 49 roots take Ātmanepada terminations alone The remaining 361 take either Ātmanepada or Parasmaipada terminations. No root of this conjugation takes Parasmaipada alone. The sign of this conjugation is अय. Many roots of this conjugation have optional forms as though they belong to the I conjugation too. They are dealt with in this chapter in their respective places The causals of the roots of other conjugations too are conjugated like the roots of this conjugation.]

1. **कथ्** "to tell"

Active Parasmaipada.

Present Tense	कथयामि	कथयावः	कथयामः
	कथयसि	कथयथः	कथयथ
	कथयति	कथयतः	कथयन्ति
Imperfect	अकथयम्	अकथयाव	अकथयाम
	अकथयः	अकथयतम्	अकथयत
	अकथयत्	अकथयताम्	अकथयन्
Imperative	कथयानि	कथयाव	कथयाम
	कथय	कथयतम्	कथयत
	कथयतु	कथयताम्	कथयन्तु
Potential	कथयेयम्	कथयेव	कथयेम
	कथयेः	कथयेतम्	कथयेत
	कथयेत्	कथयेताम्	कथयेयुः

Ātmanepada.

Present Tense	कथये	कथयावहे	कथयामहे
	कथयसे	कथयेथे	कथयध्वे
	कथयते	कथयेते	कथयन्ते

Imperfect	अकथये	अकथयावहि	अकथयामहि
	अकथयथाः	अकथयेथाम्	अकथयध्वम्
	अकथयत	अकथयेताम्	अकथयन्त
Imperativ	कथयै	कथयावहै	कथयामहै
	कथयस्व	कथयेथाम्	कथयध्वम्
	कथयताम्	कथयेताम्	कथयन्ताम्
Potential	कथयेय	कथयेवहि	कथयेमहि
	कथयेथाः	कथयेयाथाम्	कथयेध्वम्
	कथयेत	कथयेयाताम्	कथयेरन्

Passive

Present Tense	कथ्ये	कथ्यावहे	कथ्यामहे
	कथ्यसे	कथ्येथे	कथ्यध्वे
	कथ्यते	कथ्येते	कथ्यन्ते
Imperfect	अकथ्ये	अकथ्यावहि	अकथ्यामहि
	अकथ्यथाः	अकथ्येथाम्	अकथ्यध्वम्
	अकथ्यत	अकथ्येताम्	अकथ्यन्त
Imperative	कथ्यै	कथ्यावहै	कथ्यामहै
	कथ्यस्व	कथ्येथाम्	कथ्यध्वम्
	कथ्यताम्	कथ्येताम्	कथ्यन्ताम्
Potential	कथ्येय	कथ्येवहि	कथ्येमहि
	कथ्यथाः	कथ्येयाथाम्	कथ्येध्वम्
	कथ्येत	कथ्येयाताम्	कथ्येरन्

2. गण् "to count" "to mind" "to care for"

Active	गणयामि	अगणयम्	गणयानि	गणयेयम्
	गणये	अगणये	गणयै	गणयेय
Passive	गण्ये	अगण्ये	गण्यै	गण्येय

3 गण् with अव "to disregard"

Active	अवगणयामि	अवागणयम्	अवगणयानि	अवगणयेयम्
	अवगणये	अवागणये	अवगणयै	अवगणयेय
Passive	अवगण्ये	अवागण्ये	अवगण्यै	अवगण्येय

4 गण् with वि "to neglect"

Active	विगणयामि	व्यगणयम्	विगणयानि	विगणयेयम्
	विगणये	व्यगणये	विगणयै	विगणयेय
Passive	विगण्ये	व्यगण्ये	विगण्यै	विगण्येय

5 गण् with परि "to reckon"

Active	परिगणयामि	पर्यगणयम्	परिगणयानि	परिगणयेयम्
	परिगणये	पर्यगणये	परिगणयै	परिगणयेय
Passive	परिगण्ये	पर्यगण्ये	परिगण्यै	परिगण्येय

6 घुष् (घोष्) "to proclaim"

Active	घोषयामि	अघोषयम्	घोषयाणि	घोषयेयम्
	घोषये	अघोषये	घोषयै	घोषयेय
	घोषामि	अघोषम्	घोषाणि	घोषेयम्
Passive	घोष्ये	अघोष्ये	घोष्यै	घोष्येय

7 घुष् (घोष्) with आ "to sound continuously"

Active	आघोषयामि	आघोषयम्	आघोषयाणि	आघोषयेयम्
	आघोषये	आघोषये	आघोषयै	आघोषयेय
	आघोषामि	आघोषम्	आघोषाणि	आघोषेयम्
Passive	आघोष्ये	आघोष्ये	आघोष्यै	आघोष्येय

8. चिन्त् "to contemplate"

Active	चिन्तयामि	अचिन्तयम्	चिन्तयानि	चिन्तयेयम्
	चिन्तये	अचिन्तये	चिन्तयै	चिन्तयेय
	चिन्तामि	अचिन्तम्	चिन्तानि	चिन्तेयम्
Passive	चिन्त्ये	अचिन्त्ये	चिन्त्यै	चिन्त्येय

9 चिन्त् with अनु "to recollect"

10. चिन्त् with सम् "to ponder over"

11. चुर् (चोर्) "to steal"

Active	चोरयामि	अचोरयम्	चोरयाणि	चोरयेयम्
	चोरये	अचोरये	चोरयै	चोरयेय

Passive	चोर्ये	अचोर्ये	चोर्यै	चोर्येय

12 पीड् "to hurt" "to afflict"

Active	पीडयामि	अपीडयम्	पीडयानि	पीडयेयम्
	पीडये	अपीडये	पीडयै	पीडयेय
Passive	पीड्ये	अपीड्ये	पीड्यै	पीड्येय

13. पीड् with नि 'to touch respectfully'

Active	निपीडयामि	न्यपीडयम्	निपीडयानि	निपीडयेयम्
	निपीडये	न्यपीडये	निपीडयै	निपीडयेय
Passive	निपीड्ये	न्यपीड्ये	निपीड्यै	निपीड्येय

14 प्रथ् "to publish"

Active	प्राथयामि	अप्राथयम्	प्राथयानि	प्राथयेयम्
	प्राथये	अप्राथये	प्राथयै	प्राथयेय
Passive	प्राथ्ये	अप्राथ्ये	प्राथ्यै	प्राथ्येय

15 प्री [प्रीण्] "to please"

Active	प्रीणयामि	अप्रीणयम्	प्रीणयानि	प्रीणयेयम्
	प्रीणये	अप्रीणये	प्रीणयै	प्रीणयेय
	प्रयामि	अप्रयम्	प्रयाणि	प्रयेयम्
	प्रये	अप्रये	प्रयै	प्रयेय
•Passive	प्रीये	अप्रीये	प्रीयै	प्रीयेय

16 रच् "to arrange"

Active	रचयामि	अरचयम्	रचयानि	रचयेयम्
	रचये	अरचये	रचयै	रचयेय
Passive	रच्ये	अरच्ये	रच्यै	रच्येय

17. रच् with वि "to compose"

18. रच् with आ "to set in order"

19. स्पृह् "to desire"

Active	स्पृहयामि	अस्पृहयम्	स्पृहयाणि	स्पृहयेयम्
	स्पृहये	अस्पृहये	स्पृहयै	स्पृहयेय

Passive	स्पृह्ये	अस्पृह्ये	स्पृह्यै	स्पृह्येय

20 क्षल् (क्षाल्) "to wash off"

Active	क्षालयामि	अक्षालयम्	क्षालयानि	क्षालयेयम्
	क्षालये	अक्षालये	क्षालयै	क्षालयेय
Passive	क्षाल्ये	अक्षाल्ये	क्षाल्यै	क्षाल्येय

21 क्षल् (क्षाल्) with प्र "to wash off"

22. तड् (ताड्) "to beat"

Active	ताडयामि	अताडयम्	ताडयानि	ताडयेयम्
	ताडये	अताडये	ताडयै	ताडयेय
Passive	ताड्ये	अताड्ये	ताड्यै	ताड्येय

23 तुल् (तोल्) "to weigh"

Active	तोलयामि	अतोलयम्	तोलयानि	तोलयेयम्
	तोलये	अतोलये	तोलयै	तोलयेय
Passive	तोल्ये	अतोल्ये	तोल्यै	तोल्येय

24 भूष् "to adorn"

Active	भूषयामि	अभूषयम्	भूषयाणि	भूषयेयम्
	भूषये	अभूषये	भूषयै	भूषयेय
Passive	भूष्ये	अभूष्ये		भूष्येय

25 दण्ड् "to punish"

Active	दण्डयामि	अदण्डयम्	दण्डयानि	दण्डयेयम्
	दण्डये	अदण्डये	दण्डयै	दण्डयेय
Passive	दण्ड्ये	अदण्ड्ये	दण्ड्यै	दण्ड्येय

26. भक्ष् "to eat"

Active	भक्षयामि	अभक्षयम्	भक्षयाणि	भक्षयेयम्
	भक्षये	अभक्षये	भक्षयै	भक्षयेय
Passive	भक्ष्ये	अभक्ष्ये	भक्ष्यै	भक्ष्येय

27. **मार्ग्** "to seek"

Active	मार्गयामि	अमार्गयम्	मार्गयाणि	मार्गयेयम्
	मार्गामि	अमार्गम्	मार्गाणि	मार्गेयम्
	मार्गये	अमार्गये	मार्गयै	मार्गयेय
	मार्गे	अमार्गे	मार्गै	मार्गेय
Passive	मार्ग्ये	अमार्ग्ये	मार्ग्यै	मार्ग्येय

28 **मृग्** "to seek"

Active	मृगये	अमृगये	मृगयै	मृगयेय
Passive	मृग्ये	अमृग्ये	मृग्यै	मृग्येय

29 **सूद्** with **नि** "to destroy"

Active	निषूदये	न्यषूदये	निषूदयै	निषूदयेय
	निषूदयामि	न्यषूदयम्	निषूदयानि	निषूदयेयम्
Passive	निषूद्ये	न्यषूद्ये	निषूद्यै	निषूद्येय

30 **वद्** (**वाद्**) with **अभि** "to salute"

Active	अभिवादये	अभ्यवादये	अभिवादयै	अभिवादयेय
	अभिवदे	अभ्यवदे	अभिवदै	अभिवदेय
Passive	अभिवाद्ये	अभ्यवाद्ये	अभिवाद्यै	अभिवाद्येय

31 **अर्थ्** with **प्र** "to request"

Active	प्रार्थये	प्रार्थये	प्रार्थयै	प्रार्थयेय
Passive	प्रार्थ्ये	प्रार्थ्ये	प्रार्थ्यै	प्रार्थ्येय

32 **अर्थ्** with **अभि** "to request"

Active	अभ्यर्थये	अभ्यार्थये	अभ्यर्थयै	अभ्यर्थयेय
Passive	अभ्यर्थ्ये	अभ्यार्थ्ये	अभ्यर्थ्यै	अभ्यर्थ्येय

33 **अर्थ्** with **सम्** "to justify"

Active	समर्थये	समार्थये	समर्थयै	समर्थयेय
Passive	समर्थ्ये	समार्थ्ये	समर्थ्यै	समर्थ्येय

34 तन्त्र् "to take care of"

Active	तन्त्रये	अतन्त्रये	तन्त्रयै	तन्त्रयेय
	तन्त्रामि	अतन्त्रम्	तन्त्राणि	तन्त्रेयम्
Passive	तन्त्र्ये	अतन्त्र्ये	तन्त्र्यै	तन्त्र्येय

35. मन्त्र् "to tell secretly"

Active	मन्त्रये	अमन्त्रये	मन्त्रयै	मन्त्रयेय
	मन्त्रामि	अमन्त्रम्	मन्त्राणि	मन्त्रेयम्
Passive	मन्त्र्ये	अमन्त्र्ये	मन्त्र्यै	मन्त्र्येय

36 मन्त्र् with नि "to invite"

Active	निमन्त्रये	न्यमन्त्रये	निमन्त्रयै	निमन्त्रयेय
Passive	निमन्त्र्ये	न्यमन्त्र्ये	निमन्त्र्यै	निमन्त्र्येय

37 नट् (नाट्) "to act"

Active	नाटयामि	अनाटयम्	नाटयानि	नाटयेयम्
	नाटये	अनाटये	नाटयै	नाटयेय
Passive	नाट्ये	अनाट्ये	नाट्यै	नाट्येय

38 पार् "to surmount"

Active	पारयामि	अपारयम्	पारयाणि	पारयेयम्
	पारये	अपारये	पारयै	पारयेय
Passive	पार्ये	अपार्ये	पार्यै	पार्येय

39. पूर् "to fill up"

	पूरयामि	अपूरयम्	पूरयाणि	पूरयेयम्
Active	पूरये	अपूरये	पूरयै	पूरयेय
	पूरामि	अपूरम्	पूराणि	पूरेयम्
Passive	पूर्ये	अपूर्ये	पूर्यै	पूर्येय

40. लक्ष् with सम् "to observe"

Active	संलक्षये	समलक्षये	संलक्षयै	संलक्षयेय
Passive	संलक्ष्ये	समलक्ष्ये	संलक्ष्यै	संलक्ष्येय

SUPPLEMENT TO CHAPTER IV

The supplement below gives a list of some important roots of the tenth conjugation with their forms in Present Tense & Imperfect. The other forms can be understood from them.

Some Important Roots of X Conjugation.

No.	Root.	Meaning.	Present Tense.		Imperfect	
			Active.	Passive or Impersonal.	Active.	Passive or Impersonal
1	लक्ष्	to notice	लक्षयामि लक्षये	लक्ष्ये	अलक्षयम् अलक्षये	अलक्ष्ये
2	मण्ड्	to adorn	मण्डयामि मण्डये मण्डामि	मण्ड्य	अमण्डयम् अमण्डये अमण्डम्	अमण्ड्ये
3	कृत् [कीर्त्]	to praise	कीर्तयामि कीर्तये	कीर्त्ये	अकीर्तयम् अकीर्तये	अकीर्त्ये
4	सूच्	to point out	सूचयामि सूचये	सूच्ये	असूचयम् असूचये	असूच्ये

5	चित् (चेत्)	to perceive	चेतये	चेत्ये	अचेतये	अचेत्ये
6	छद् (छाद्)	to conceal	छादयामि छादये	छाद्ये	अच्छादयम् अच्छादये	अच्छाद्ये
7	धू [धून्]	to shake	धूनये धूनयामि	धूये	अधूनये अधूनयम्	अधूये
8	स्फुण्ड्	to laugh	स्फुण्डयामि स्फुण्डये स्फुण्डामि	स्फुण्ड्यते	अस्फुण्डयम् अस्फुण्डये अस्फुण्डम्	अस्फुण्ड्यत
9	लड् (लाड्)	to fondle	लाडयामि लाडये	लाड्ये	अलाडयम् अलाडये	अलाड्ये
10	श्रथ् (श्राथ्)	o endeavour " to start	श्राथयामि श्राथये	श्राथ्यते	अश्राथयम् अश्राथये	अश्राथ्यत
11	शठ्	to speak ill	शाठयामि शाठये	शाठ्यते	अशाठयम् अशाठये	अशाठ्यत
12	शठ् (शाठ्)	to flatter	शाठये	शाठ्ये	अशाठये	अशाठ्ये
13	शठ् (शाठ्)	to be un- polished or unfinished	शाठयामि शाठये	शाठ्यते	अशाठयम् अशाठये	अशाठ्यत
14	लुण्ठ्	to steal	लुण्ठयामि लुण्ठये	लुण्ठ्ये	अलुण्ठयम् अलुण्ठये	अलुण्ठ्ये
15	स्मिट् (स्मेट्)	to despise	स्मेटयामि स्मेटये	स्मेट्ये	अस्मेटयम् अस्मेटये	अस्मेट्ये

16	श्रण् (श्राण्) with वि	to give to disburse	विश्राणये विश्राणयामि	विश्राण्ये	व्यश्राणये व्यश्राणयम्	व्यश्राण्ये
17	खण्ड्	to cut	{ खण्डये खण्डयामि	खण्ड्ये	अखण्डये अखण्डयम्	अखण्ड्ये
18	छर्द्	to vomit	{ छर्दये छर्दयामि	छर्द्ये	अच्छर्दये अच्छर्दयम्	अच्छर्द्ये
19	चुद् (चोद्)	to drive	चोदये चोदयामि	चोद्ये	अचोदये अचोदयम्	अचोद्ये
20	मूल्	to take root	मूलयामि मूलये	मूल्यते	अमूलयम् अमूलये	अमूल्यत
21	मूल् with उद्	to uproot	उन्मूलयामि उन्मूलये	उन्मूल्ये	उदमूलयम् उदमूलये	उदमूल्ये
22	छञ्ज्	to lead a hand to mouth existence	छञ्जये छञ्जयामि	छञ्ज्यते	अच्छञ्जये अच्छञ्जयम्	अच्छञ्ज्यत
23	शुठ् (शोठ्)	to be idle	शोठयामि शोठये	शोठ्यते	अशोठयम् अशोठये	अशोठ्यत
24	पञ्च् with प्र	to elaborate	प्रपञ्चये प्रपञ्चयामि प्रपञ्चामि	प्रपञ्च्ये	प्रापञ्चये प्रापञ्चयम् प्रापञ्चम्	प्रापञ्च्ये
25	तंस् with अव	to adorn	अवतंसये अवतंसयामि	अवतंस्ये	अवातंसये अवातंसयम्	अवातंस्ये

26	पृच् (पर्च्)	to join	पर्चयामि पर्चये पर्चामि	पर्च्यें पृच्ये	अपर्चयम् अपर्चये अपर्चम्	अपर्च्यें अपृच्ये
27	मान्	to worship	मानयामि मानये मानामि		अमानयम् अमानये अमानम्	अमान्ये
28	गवेष्	to seek	गवेषयामि गवेषये		अगवेषयम् अगवेषये	अगवेष्ये
29	सभाज्	to honour	सभाजये सभाजयामि	सभाज्ये	असभाजये असभाजयम्	असभाज्ये
30	जृ (जार्)	to be old	जारयामि जारये जरामि		अजारयम् अजारये अजरम्	अजीर्यत
31	ईर्	to throw	ईरयामि ईरये ईरामि	ईर्यें	ऐरयम् ऐरये ऐरम्	ऐर्यें
32	पन्थ्	to go	पन्थये पन्थयामि पन्थामि		अपन्थये अपन्थयम् अपन्थम्	अपन्थ्ये

शुभं भूयात् ॥

Liberty Press, Madras

Presented To T. Mohan Rao.

with the best complements of

K Kameswara Rao.

(on 9.11 1954)